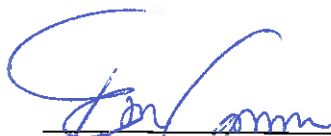

Plats och tid	Sessionssalen, Klippans kommunhus kl. 17:00-20:00
Beslutande ledamöter	Kerstin Persson (S) (ordförande) Carl-Axel Wilhelmsson (C) (vice ordförande) Hans Bertil Sinclair (M) (2:e vice ordförande) Johan Pettersson (S) Gun Samuelsson (S) Boris Svensson (S) Roger Sjunner (MP) Ellinor Varady (M) Robert Larsson (KD) Tommy Cedervall (L) §§31-38 Christian Hendlerz (SD) Åsa Edvardsson (SD) Kent Lodesjö (S) ersätter Charlotta Gudmundsson (S) Kristian Seger (M) §§39-45 ersätter Tommy Cedervall (L)
Ej tjänstgörande ersättare	Christer Johansson (C) Kristian Seger (M) §§31-38 Marie Brink (SD) Christina Petersson (SD)
Övriga närvarande	Tomas Rikse, kommundirektör Claes Jarlvi, tf. kanslichef Jan Tingez, ekonomichef Eva Larsson, kommunsekreterare Håkan Abrahamsson §§32-33 Bengt-Göran Karlsson §32 Martin Tång, planarkitekt §§34-35 Carl-Gunnar Thosteman, it-chef §37 Ardiana Demjaha, teknisk chef §36
Utses att justera	Christian Hendlerz
Justeringens plats och tid	Kansliavdelningen Klippans kommunhus, 2018-02-07 16:00

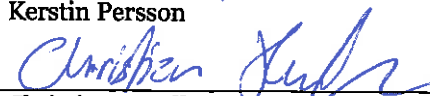
Sekreterare

Eva Larsson

Ordförande

Kerstin Persson

Justerande

Christian Hendlerz

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2018-01-31

Datum för anslags uppsättande 2018-02-08 **Datum för anslags nedtagande** 2018-03-02

Förvaringsplats för protokollet Kansliavdelningen Klippans kommunhus

Underskrift
.....
Eva Larsson

CH CM

Innehållsförteckning

- § 31 Cecilia Örnemark (MP) avsägelse av uppdrag som ledamot i Landsbygdsrådet
- § 32 Slutredovisning avseende renovering av friluftsbadet i Ljungbyhed
- § 33 Ökade krav från Räddningstjänsten på brandsäkerhet på LSS- och äldreboenden
- § 34 Samråd för del av Klippan 3:145, ny skola vid Kristoffers väg i Klippan
- § 35 Granskning av detaljplan för Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117 (Badvägen)
- § 36 Lokalförsörjningsprocessen i Klippans kommun
- § 37 Fiberutbyggnad av landsbygden i Klippans kommun- etapp 2
- § 38 Kultur- och fritidsnämndens äskande om medel för satsning avseende ökad integration
- § 39 Motion om införande av Lag Om Valfrihet (LOV) inom vård- och omsorgsområdet- svar
- § 40 Motion angående en trygg och säker skola- svar
- § 41 Motion om att "Alla elever ska ges möjlighet att klara sin skola"- svar
- § 42 Motion gällande "Meröppet" bibliotek för att utveckla Klippans kommun- svar
- § 43 Nytt från Familjen Helsingborg 2018
- § 44 Delegationärende 2018
- § 45 Informationsärende 2018

§ 31**Cecilia Örnemark (MP) avsägelse av uppdrag som ledamot i
Landsbygdsrådet**

KS 2018.0085

Ärendet

Cecilia Örnemark (MP) har 2018-01-30 inkommit med avsägelse av uppdrag som ledamot i Landsbygdsrådet.

Beslutsunderlag

Cecilia Örnemarks avsägelse 2018-01-30.

Kommunstyrelsens beslut

1. Cecilia Örnemark befrias härmed från uppdrag som ledamot i Landsbygdsrådet.
2. Rudolf Bachman, Falkgatan 11, 264 35 Klippan, väljes till ledamot i Landsbygdsrådet.

§ 32
Slutredovisning avseende renovering av friluftsbadet i Ljungbyhed
 KS 2015.0063

Ärendet

Fastighetschef Håkan Abrahamsson och konsult Bengt-Göran Karlsson redogör för ärendet. Kommunstyrelsen har uppdragit åt fastighetsavdelningen att renovera badet i Ljungbyhed, med projektnummer 788. Arbetet bestod av att installera liner och lägga nya rör för bassängerna, gå igenom och renovera uppvärmningssystem och teknisk utrustning, renovera omklädningsrummen, kiosken och personalutrymmen, bygga en handikaptoalett samt att måla om byggnaderna utvändigt.

För renovering av friluftsbadet är 4,2 miljoner kronor avsatta i budget 2016. Budgeten har hållit och kostnaderna slutade på 4,1 miljoner kronor. I budgeten för 2017 fanns även ytterligare 1,6 miljoner kronor för renoveringen vilka inte har behövt användas.

Arbetet är till största delen färdigt, dock önskar verksamheten att, under 2018, få byta fyra ytterdörrar samt att få nya bänkar och klädkrokar till omklädningsrummen. Det behövs även en ramp utanför handikapptoarettens dörr då höjden på tröskeln är för hög.

Fastighetsavdelningen har tillsammans med Karlsson Climate gjort en utredning över vilka möjligheter det finns för energibesparingar. Utredningen visar på att en investering i dubbla värmepumpar för uppvärmning av badvattnet, skulle finansiera sig själv på mindre än tre år. Detta skulle även medföra att kommunen kan minimera användandet av den oljepanna som idag värmer upp badvattnet.

För att färdigställa de sista åtgärderna och investera i två värmepumpar önskar därför fastighetsavdelningen att få överfört 500 000 kronor till 2018 års investeringsbudget.

Tekniska utskottet har efterfrågat kostnadsförslag för bassängduk för att minska värme- och vattensvinnet vilket ska redovisas vid Kommunstyrelsens sammanträde 2018-01-31.

Fastighetschef Håkan Abrahamsson informerar Kommunstyrelsen om att kostnadsförslag ännu inte kommit fastighetsavdelningen tillhanda.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2018-01-16, § 4.

Kommunstyrelsens beslut

1. Godkänner slutredovisning avseende renovering av friluftsbadet i Ljungbyhed.
2. Godkänner att fastighetsavdelningen för över 500 000 kronor till 2018 års

budget för att utföra redovisade energibesparingsåtgärder.

§ 33**Ökade krav från Räddningstjänsten på brandsäkerhet på LSS- och äldreboenden**

KS 2017.0738

Ärendet

Räddningstjänsten ställer högre krav på brandsäkerheten på kommunens LSS- och äldreboende. Fastighetsavdelningen kommer att behöva bygga om så att boenderummen blir egna brandceller och på rummen i LSS-boenden kan det även behövas sprinklers och separata utrymningsvägar.

Kravet från Räddningstjänstens sida uppkom i samband med tillsynsbesök på Ljungbygården Syrengården och på Valhallagatans LSS-boende. Under 2017 anpassades 38 rum på Syren- och Ljungbygårdens äldreboende enligt de nya kraven för cirka 570 000 kronor.

Ökade investeringskostnader för kommunen beräknas bli enligt följande:

- Ljungåsen 270 000 kr
- Åbyhem 375 000 kr
- Bågen 120 0000 kr
- Tingsgatan 100 000 kr
- Trädgårdsgatan 175 000 kr
- Apollo 260 000 kr
- Badvägen 11 325 000 -400 000 kr

Om medel för investeringen skjuts till under våren kan arbetet kan utföras under sommaren och hösten 2018. Hyran för verksamheterna justeras i budget för 2019. Utöver dessa ökade kostnader kan också ökade hyreskostnader tillkomma för investeringar i de lägenheter som hyrs av Treklövern.

Tekniska utskottet beslutade 2018-01-16, § 1, att anslå 1 650 000 kronor i kompletteringsbudget 2018 för fastighetsavdelningens arbete med att uppfylla kraven från Räddningstjänsten.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att anslå 1 650 000 kronor för fastighetsavdelningens arbete med att uppfylla kraven från Räddningstjänsten. Aktuella åtgärder föreslås finansieras genom Kommunstyrelsens anslag för investeringar för år 2018.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2018-01-16, § 1.

Yrkande

Kerstin Persson (S) yrkar att ärendet återremitteras till teknisk förvaltning för att, i samråd med socialförvaltningen, komplettera med förtydligande av vilka lokaler som är aktuella avseende krav från Räddningstjänsten.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen beslutat enligt Kerstin Perssons förslag.

Kommunstyrelsens beslut

Ärendet återremitteras till teknisk förvaltning för att, i samråd med socialförvaltningen, komplettera med förtydligande av vilka lokaler som är aktuella avseende krav från Räddningstjänsten.

§ 34**Samråd för del av Klippan 3:145, ny skola vid Kristoffers väg i Klippan**

KS 2015.0806

Ärendet

Klippans tätort växer och behovet av en ny skola är stort. På uppdrag av Kommunstyrelsen har plan- och byggavdelningen tagit fram ett förslag till detaljplan för ny skola vid Nyslätt. Syftet med planen är att möjliggöra byggande av en ny grundskola f-6 i 3 paralleller eller f-9 i 2 paralleller. Förslaget anses vara av betydande intresse för allmänheten och handläggs enligt reglerna om utökat förfarande. Förslaget överensstämmer med översiktsplanen.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 3.

Samrådshandling för del av Klippan 3:145, bilaga Ks § 34/18.

Planskiss, bilaga Ks § 34/18.

Yrkande

Roger Sjunner (MP) yrkar att ändring görs avseende syfte med planen från "*att möjliggöra byggande av en ny grundskola f-6 i 3 paralleller eller f-9 i 2 paralleller*" till "*att möjliggöra byggande av en ny grundskola f-6 eller f-9 för 200-600 elever*"

Ordföranden ställer proposition på Roger Sjunners (MP) förslag om ändring av formulering av detaljplanens syfte.

Ordföranden finner att Roger Sjunners ändringsyrkande avslagits.

Johan Pettersson (S) yrkar bifall till Arbetsutskottets förslag.

Ordföranden ställer proposition på Johan Pettersson förslag om att godkänna Arbetsutskottets förslag.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen besluta att godkänna att detaljplan för del av Klippan 3:145,ny skola vid Nyslätt, ställs ut för samråd.

Kommunstyrelsens beslut

Godkänner att detaljplan för del av Klippan 3:145,ny skola vid Nyslätt, ställs ut för samråd.

Protokollsanteckning

Miljöpartiet i Klippan är ännu inte beredda att ställa sig bakom en skola större än 300 elever. Därför yrkade Miljöpartiet i Klippan på att syftet med detaljplanen skulle ändras

till "...att möjliggöra byggande av en ny grundskola f-6 eller f-9 för 200-600 elever."
Miljöpartiets ändringsförslag syftade till att tydliggöra hur stor skola det kan bli fråga om och till att undvika att ett informellt beslut angående skolans storlek fattas innan den slutliga planen angående skolans storlek har diskuterats tillräckligt och beslutats formellt i berörda instanser. Trots att yrkandet enligt ovan avslogs av Kommunstyrelsen, väljer Miljöpartiet i Klippan att rösta för Arbetsutskottets förslag. Arbetsutskottets förslag gäller samrådet, inte skolans storlek, och detta är viktigt att vi går vidare med. Men i och med detta får det inte uppfattas som att Miljöpartiet i Klippan ställer sig bakom ett beslut om en skola på fler än 300 elever; åtminstone inte i nuläget. Därav denna protokollsanteckning.

Detaljplan för
Del av Klippan 3:145, ny skola vid Kristoffers väg
i Klippans kommun, Skåne län.

SAMRÅDSHANDLING

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Bullerberäkning
Riskanalys
Geotekniskundersökning
VA-utredning

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med planen är att möjliggöra byggande av en ny grundskola f-6 i 3 paralleller eller f-9 i 2 paralleller. Förslaget anses vara av betydande intresse för allmänheten och handläggs enligt reglerna om utökat förfarande. Förslaget överensstämmer dock med översiktsplanen.

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är beläget 550 meter öster om korsningen mellan Ladugårdsvägen/Skånebanan, norr om järnvägen och omfattar drygt 40 000 m².

Markägförhållanden

Planområdet berör 1 fastighet, Klippan 3:145, som ägs av Klippans kommun.

Översiktsplan

Området ligger inom befintlig tätort och överensstämmer därmed med gällande översiktsplan, som anger att ny bebyggelse i första hand ska ske genom förtätning inom befintliga tätorter.

Detaljplaner

Området berörs till största delen av en detaljplan från 1968-05-28 som anger park och plantering idrottsändamål.

Ett mindre område i den östra delen av området berörs av en detaljplan från 1982-02-01 som för området anger park eller plantering.

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsen gav 2017-01-11 Plan- och byggkontoret uppdrag att med hög prioritering ta fram förslag till detaljplan för en ny skola i det aktuella läget.

Miljökonsekvensbeskrivning

Genomförandet av denna detaljplan innebär inte någon betydande påverkan på miljön i den betydelsen som avses i PBL och anser därmed att en MKB inte behöver upprättas.

Motiven för detta sammanfattas nedan, vilket också skall betraktas som en enklare konsekvensbeskrivning.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljökvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Planen innebär inte att några miljökvalitetsnormer kommer att överskridas.

Planområdet omfattas inte av skydd enligt 7 kap. miljöbalken, vilket behandlar skydd av områden.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består en öppen, relativt plan gräsbevuxen yta som tidigare använts som idrottsplats och fotbollsplan. Den tidigare fotbollsplanen är omgiven av alléträd åt norr, väst

och syd. I den södra delen av planområdet börjar marken slutta och området är delvis sankt med tät slyskog mot Skånebanan.

Geoteknik

Enligt den geotekniska undersökningen kan grundläggning utföras med platta på mark, direkt på förekommande sand efter att mulljord och fyllning avlägsnats. All grundläggning skall ske på torr och frostfri mark samt på fast och ostörd schaktbotten.

Radon

I kommunens översiktliga radonkartering är finns en mätpunkt ca. 300 meter norr om planområdet som anger normalrisk med ett mätvärde på 13 kBq. Det finns även 2 mätningar ca 400 meter väster om planområdet med värden på 9 samt 13 kBq.

Geoteknik

En markteknisk undersökning har genomförts. Grundläggning kan utföras med platta på mark, direkt på förekommande sand efter att mulljord och fyllning avlägsnats. All grundläggning skall ske på torr och frostfri mark samt på fast och ostörd schaktbotten.

Förorenad mark

En miljöteknisk markundersökning har genomförts och visar inga föroreningar överstigande naturvårdsverkets riktlinjer för känslig markanvändning.

Fornlämningar

Området innehåller inga kända fornlämningar. Skulle fornlämningar påträffas under markarbetet ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Bebyggelse

Omgivning

Omgivande bebyggelse består av villabebyggelse uppförd under i huvudsak tre epoker. Området till väster är uppfört sent 60- tidigt 70-tal och består av en varierad villabebyggelse med villor i 1 samt 1,5 plan. Norr om planområdet är villorna mer heterogena och uppförda sent 70- tidigt 80-tal och är 1,5 våningar. Öster om planområdet är det senast påbörjade området för villor i Klippans tätort och började byggas ut tidigt 2010-tal. Området håller nu på att bli fullt utbyggt och villorna varier stort i färg, form och material.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Planområdet kan komma att försörjas från två håll, dels från väster via Mammarpsgatan och dels från norr via Kristoffers väg. Båda gatorna är matargator till ett antal mindre villagator och planområdet ligger i slutet av båda gatorna. Kristoffersväg ansluter till huvudgatan Vedbyvägen och Mammarpsgatan ansluter till huvudgatan Ladugårdsvägen.

Området är väl försörjt med gång- och cykelvägs anslutningar genom två starka stråk. Dels via stråket längs Vedbyvägen och dels via stråket genom Älvdalens grönområde. För att ta sig till planområdet via dessa stråk måste man dock passera Ladugårdsvägen eller Vedbyvägen, dessa korsningar kan komma att behöva ses över ur trafiksäkerhetssynpunkt men detta är inget som hanteras inom ramen för denna detaljplan.

Parkering

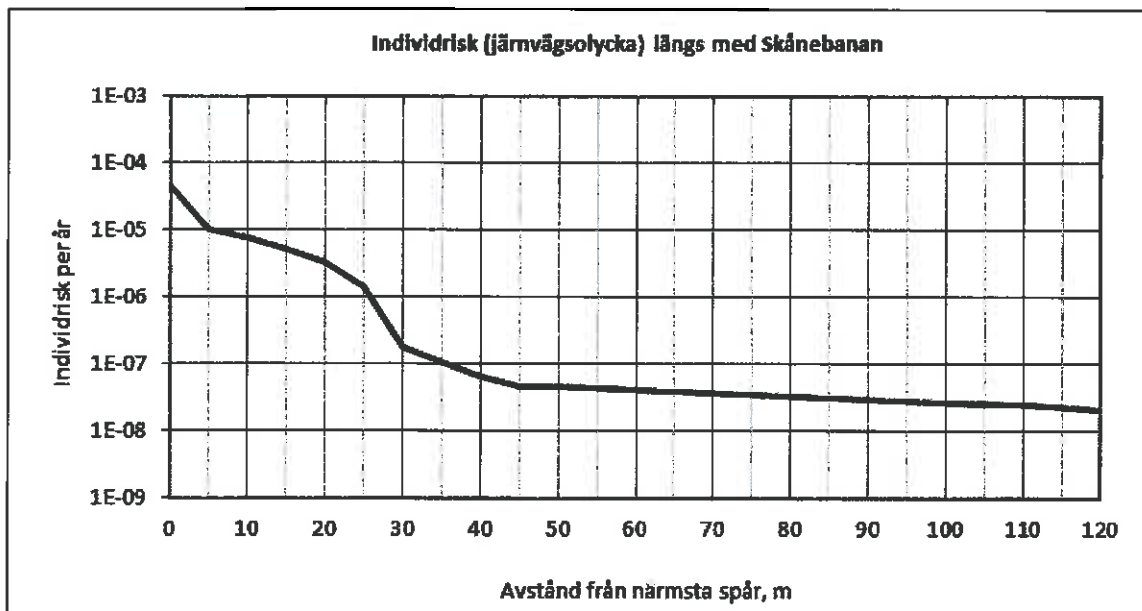
Personal- och besöksparkering ska lösas inom kvartersmark för skolan enligt kommunens parkeringsnorm. Kommunen arbetar just nu med att ta fram en ny parkeringsnorm, och enligt förslaget ska det finnas 9 platser per 1000 BTA. I den aktuella planen innebär detta uppskattningsvis 75 platser som tar ungefär 1000m² i anspråk.

Störningar

Farligt gods

Klippans kommun har låtit göra en riskanalys för transport av farligt gods på Skånebanan för det aktuella området. Enligt Trafikverkets data kommer sträckan år 2040 att trafikeras av tre persontågslinjer, med totalt 76 tåg per dygn. På sträckan estimerar Trafikverket även att det kommer passera 24 godståg. Järnvägen förutsätts motsvara rikets snitt i förhållande till olyckstal på järnväg utan växlar. Skånebanan förutsätts transportera ungefär liknande andelar av de olika klasserna av farligt gods som rikets snitt.

Känslig verksamhet ska placeras där individrisknivån understiger 10–7 per år, vilket sker på ett avstånd på minst 40 m från Skånebanan. Beräkningar av samhällsrisk har inte utförts, men erfarenheter från detaljplanearbete längs med Södra stambanan genom Lunds centrala delar visar att samhällsrisken är acceptabel på avstånd längre än 20 m till närmsta spår. Samhällsrisknivån är påtagligt lägre i Klippan både då antalet godståg är färre och att befolkningstätheten är lägre. Därmed går det att dra slutsatsen att det blir individrisken som är avgörande för utformningen av planområdet.

Trafikbuller

Då området ligger direkt norr om Skånebanan förutsätts att området är buller utsatt och att järnvägen är den huvudsakliga störningskällan. Gällande riktvärden för trafikbuller omfattar även skola, både vad gäller riktvärden inomhus och utomhus. På skolgårdar och är önskvärt med högst 50 dBA ekvivalentnivå dagvärde på de delar av gården som är avsedda för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet.

En bullerberäkning har gjorts som visar att nivåerna 50 dBA ekvivalentnivå och 70 dBA maxnivå uppnås 90 meter från spårmittpunkt med ett 4 meter högt bullerskydd 15 meter från spårmittpunkt. Detta regleras i plankartan.

Teknisk försörjning

En VA utredning har gjorts som ligger till grund för följande utformning

Vatten och spillvatten

Området ansluts till kommunalt ledningsnät för vatten och spillvatten i Kristoffersväg/Mammarpsgatan

Dagvatten

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten. Inom kvartersmark ska dagvatten i första hand omhändertas i ett trögt system och infiltreras/fördröjas innan det leds vidare till det kommunala dagvattennätet.

Uppvärmning

Uppvärmning sker lämpligen med fjärrvärme då det finns strax norr om området.

EI

Befintliga elledningar finns strax väster och öster om området.

Avfallshantering

Avfallshantering ska ske i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljökvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Recipient för dagvatten från det aktuella planområdet är Rönne å som enligt VISS inte uppnår god kemisk status. Planförslaget anger att dagvatten ska infiltreras och fördröjas lokalt inom planområdet och innebär därmed inte någon påverkan på miljökvalitetsnormerna för Rönne Å.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska och ekonomiska frågor

Tidplan

Samråd	Februari	2018
Granskning	Maj	2018
Antagande	September	2018
Laga kraft	Oktober	2018

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag då planen vinner laga kraft. Planen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång, tills den ändras eller upphävs. Detta kan då ske utan ersättning till berörda fastighetsägare.

Bygglov kan lämnas även efter genomförandetidens utgång.

PLAN- OCH BYGGGAVDELNINGEN

Huvudmannaskap för allmänna platser

Kommunen är huvudman för allmänplatsmark.

Förslag till beslut: Samråd

Martin Tång
Planarkitekt

Beräkning av Tågbuller
(Enl. Naturvårdverkets rapport 4935. Buller TÅG version 5.2.3.1, Trivector AB)

Trivector Traffic AB, Lund

Objekt: **DP Ny Skola**
 Beskrivning:
 Handläggare: **Martin Tång**
 Databas: **G:\AvdArki\Detaljplan\Skola Kristoffersväg\1 Samråd\Ny skola prognos.tdb**

RESULTAT		
Frifältsvärde	Ekvivalentnivå	dBA 48
Frifältsvärde, L _{maxF}	Maxnivå	dBA 70

Segmentlängd: 1 m
 Mottagarens höjd över marken: 2,0 m

Tåg nr:	1	2	3
Tåglängd (m/dygn)	1 280	2 850	13 200
Maximal tåglängd (m)	160	150	630
Hastighet (km/h)	160	160	100
Tågtyp	X60	X31/32	GodsDi
Nationalitet	Svenskt	Svenskt	Svenskt
Spår	1	1	1
Delsträcka	1	2	
Spår	1	1	
Ordning inom spåret	1	2	
Form	Rakt	Rakt	
Vinkelområde (grader)	0 - 90	90 - 180	
Vinkelrätt Mottagaravstånd (m)	90,0	90,0	
Marktyp källdel	Porös	Porös	
Marktyp mottagardel	Porös	Porös	
Marktyp mellandel	Porös	Porös	
Bankkorrektio	Nej	Nej	
Växlar/korsningar	Nej	Nej	
Tvärsektion	Ja	Ja	
Markhöjd vid mottagare (m)	0,0	0,0	
Mottagarhöjd över marken (m)	2,0	2,0	
Skärm	Reflekt.	Reflekt.	
Avstånd spårmit-skärm (m)	15,0	60,0	
Skärmkrönets höjd över marken (m)	4,0	16,0	
Spårhöjd (m)	0,0	0,0	
Skärmhöjd (m)	0,0	0,0	
Skärmeffekt ekvivalentnivå (m)	1,3 - 2,5	13,0 - 13,3	
Skärmeffekt maxnivå (m)	1,1 - 2,5	12,7 - 13,3	
Totalt ekvivalentnivå (dBA)	46,8	39,7	
Totalt maxnivå (dBA)	69,7	62,3	
Totalt maxnivå, full tåglängd (dBA)	69,7	62,3	
Spår	1		
Totalt ekvivalentnivå (dBA)	47,6		
Totalt maxnivå (dBA)	70,1		
Delsträcka för maxnivå (tågmitt)	1		
Tågposition för maxnivå (tågmitt)	23°		

ou db

Riskutredning avseende närhet till Skånebanan

Utredning i samband med planarbetet för del av
Klippan 3:145 i Klippans kommun

2017-11-07

che db

Projektinformation

Projektnamn: Riskutredning järnväg
Fastighet: Klippan 3:145
Kommun: Klippans kommun
Uppdragsgivare Klippans kommun, Plan- och byggkontoret

Kontaktperson: Martin Tång
martin.tang@klippan.se
0435 - 28160

Uppdragsansvarig: Fredrik Nystedt
fredrik.nysted@briab.se
0709 - 14 01 03

Handläggare: Johan Svensson
johan.svensson@briab.se
0735 - 12 60 07

Handläggare: Josefin Lindström
josefin.lindstrom@briab.se
0767 - 79 29 29

Datum	Typ av handling	Upprättad av	Kontrollerad av
2017-11-07	Version 1	Josefin Lindström	Fredrik Nystedt

CH det

Sammanfattning

Briab har på uppdrag av Klippans kommun utfört en riskutredning avseende transport av farligt gods på Skånebanan förbi planområdet inom fastighet Klippan 3:145 i Klippans kommun, där planer finns på att uppföra en ny grundskola. Utredningen begränsas till att behandla risker från transport av farligt gods samt urspårning på Skånebanan. Eftersom det finns en överenskommelse mellan alla kommuner runt Skånebanan att det är en prioriterad åtgärd att bygga ut från enkelspår till dubbelspår i det berörda området bedöms risknivåerna både utifrån dagens spåräge och framtida möjliga spårägen.

Utredningen visar att ett skyddsavstånd på 50 m från den närmsta befintliga spårkanten är nödvändigt ifall inga säkerhetshöjande åtgärder (t. ex. brandskyddade fasader och urspårningsskydd med invallning) införs. Detta skyddsavstånd inbegriper det avstånd som kommer att krävas ifall spårområdet expanderar med ytterligare ett spår. Om någon eller alla skyddsåtgärder införs kan detta avstånd minskas.

Figur 1. Illustration av det rekommenderade skyddsavståndet 50 m från närmsta befintliga spårkant, samt RIKTSAMS riskhanteringsavstånd på 150 m.

Utöver skyddsavståndet rekommenderas, med bakgrund i att delar av planområdet ligger inom 150 m från Skånebanan, att ventilationssystemet bör förses med nödstopp, att friskluftsintag placeras så högt som möjligt - minst 8 m ovan mark - och att det finns utrymningsmöjlighet i riktning bort från järnvägen (norrut). Vidare rekommenderas att skolverksamheten placeras så långt bort som möjligt från järnvägen, samt att mindre känslig verksamhet - som parkeringsplatser, gymnastikhall och andra byggnader - placeras närmast spåret, följt av övrig verksamhet som byggnader och sist skolgård för utomhusvistelse.

CH 46

Innehållsförteckning

1 Inledning	5
1.1 Omfattning	5
1.2 Syfte och mål	6
1.3 Metod	6
1.4 Avgränsningar	6
1.5 Kvalitetssystem	6
1.6 Revideringar	7
2 Riskhänsyn vid fysisk planering	8
2.1 Styrande dokument	8
2.2 Risk	9
2.3 Principer och kriterier för riskvärdering	9
3 Förutsättningar	14
3.1 Planområdet	14
3.2 Inventering av riskkällor i anslutning till planområdet	15
3.3 Skånebanan	16
3.4 Kriterier för värdering av risk i Klippans kommun	16
4 Aktuella risker	18
4.1 Transporter med farligt gods	18
4.2 Mekanisk skada vid urspårning	21
5 Risknivåer längs med transportleder för farligt gods	22
5.1 Järnvägstransport	22
5.2 Säkerhetshöjande åtgärder	23
6 Slutlig riskvärdering och rekommendationer	26
6.1 Allmänt	26
6.2 Riskvärdering och rekommendationer	26
6.3 Övriga rekommendationer	27
7 Referenser	28
Bilagor	31

1 Inledning

Klippans kommun avser att avsätta mark för uppförandet av en ny grundskola direkt norr om järnvägen Skånebanan mellan Åstorp och Hässleholm. Denna järnväg används av såväl resandetåg som godståg, och transport av farligt gods förekommer.

Briab har på uppdrag av Klippans kommun utfört en analys av olycksrisken avseende tågtrafik på Skånebanan förbi Klippans tätort. En övergripande riskinventering identifierar följande riskkällor för planområdet:

- ♦ Transporter av farligt gods
- ♦ Mekanisk skada vid urspårning

Inga Sevesoanläggningar eller andra farliga verksamheter har identifierats inom eller i planområdets närhet (se avsnitt 3.2).

1.1 Omfattning

Analysen omfattar risker till följd av tågtrafik och transport av farligt gods på Skånebanan vid passage förbi fastigheten där skolan planeras uppföras (Klippan 3:145), se Figur 2.

Figur 2. Utredningsområde för riskanalysen med järnväg markerad i blått och Klippan 3:145 markerat i orange (hitta.se).

CH 06

1.2 Syfte och mål

Syftet med denna rapport är att besvara följande centrala frågeställningar:

- Hur stor är risknivån med anledning mekanisk skada vid urspårning samt att det transporteras farligt gods på Skånebanan?
- Hur kan riskhänsyn visas och finns det ett behov av åtgärder eller begränsningar för att möjliggöra föreslagen utveckling av planområdet inom fastigheten Klippan 3:145?

Målet med denna riskanalys är att ge rekommendationer till Klippans kommun om hur planen för fastigheten Klippan 3:145 kan utföras på ett säkert sätt.

1.3 Metod

Analysen arbetar efter följande frågeschema:

- Vad kan hända?
- Hur ofta kan det hända?
- Vilka blir konsekvenserna?
- Hur stor är risken?

Se även avsnitt 2.3 om riskvärdering. Riskerna utreds med utgångspunkt i tre framtids-scenarier:

- **Scenario I** Järnvägen förblir enkelspårig.
- **Scenario II** Utbyggnad till dubbelspår norr om befintligt spår.
- **Scenario III** Utbyggnad till dubbelspår söder om befintligt spår.

1.4 Avgränsningar

Med risk avses i dessa sammanhang en sammanvägning av frekvensen för en olycka och dess konsekvens. Rapporten behandlar akuta risker för människors liv, s.k. olycksrisker vilka är relaterade till transport av farligt gods, urspårning och drivmedelsstationer. Följande risker behandlas ej:

- Risker för egendom, arbetsmiljö och påverkan på miljön.
- Risker förknippade med buller, vibrationer, elsäkerhet och luftföroreningar.
- Risker relaterade till trafiksäkerhet som påkörning av personer, etc.

1.5 Kvalitetssystem

Handlingen omfattas av kontroll enligt anvisningarna i Briabs ledningssystem, vilket är certifierat enligt ISO 9001. Handläggaren, uppdragsansvarig samt en särskild utsedd kontrollant inom Briab kontrollerar att relevanta krav och råd tillgodoses. Kontroll utförs mot särskild checklista och dokumenteras.

CH

1.6 Revideringar

Handlingen är en första version.

CH

2 Riskhänsyn vid fysisk planering

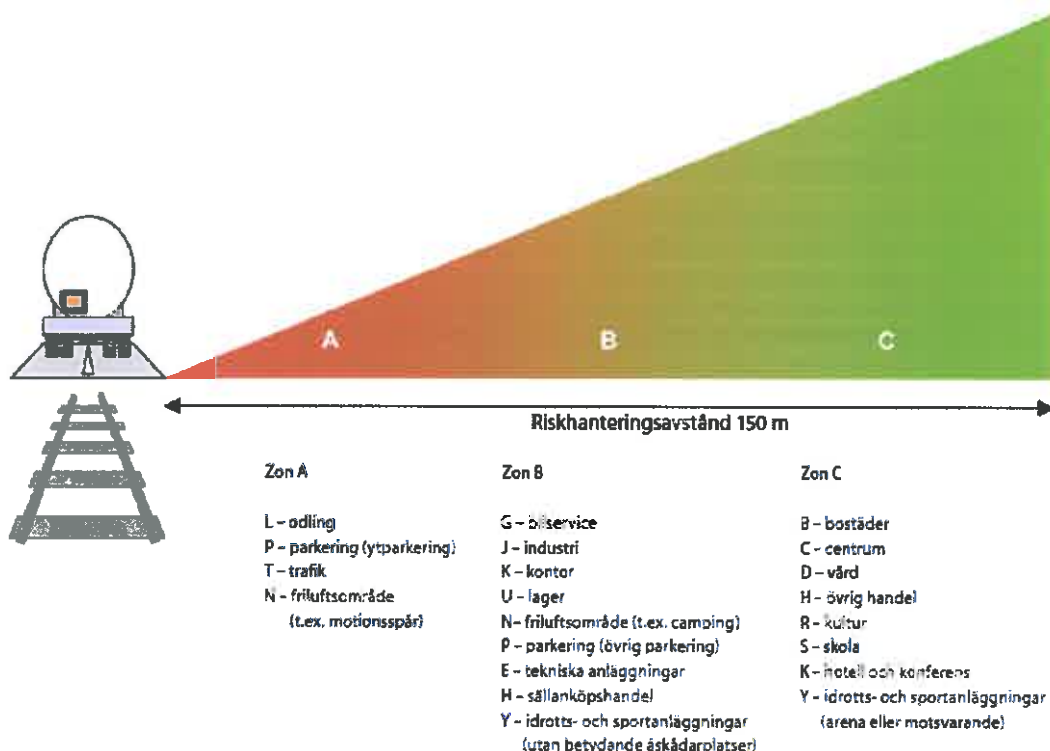
2.1 Styrande dokument

2.1.1 Plan- och bygglagen (2010:900)

Plan- och bygglagen (2010:900) anger att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. människors hälsa och säkerhet. Vidare ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser.

2.1.2 Riskpolicy från Länsstyrelserna i Skåne, Stockholm och Västra Götalands län

Länsstyrelsernas i Skånes, Stockholms samt Västra Götalands län gemensamma dokument Riskhantering i detaljplaneprocessen anger att riskhanteringsprocessen ska beaktas vid markanvändning inom 150 meter från en transportled för farligt gods [2]. I Figur 3 illustreras lämplig markanvändning i anslutning till transportleder för farligt gods. Zonerna har inga fasta gränser, utan riskbilden för det aktuella planområdet är avgörande för markanvändningens placering. En och samma markanvändning kan därmed tillhöra olika zoner.

Figur 3. Zonindelning för riskhanteringsavstånd. Zonerna representerar lämplig markanvändning i förhållande till transportled för farligt gods. Zonerna har inga fasta gränser.

CH det

2.2 Risk

Begreppet risk kan tolkas på olika sätt. I denna utredning tolkas risk som en oönskad händelses *sannolikhet* multiplicerat med omfattningen av dess *konsekvens*, vilka kan vara kvalitativt eller kvantitativt bestämda. I utredningen kvantifieras risk med riskmättet *individrisk*.

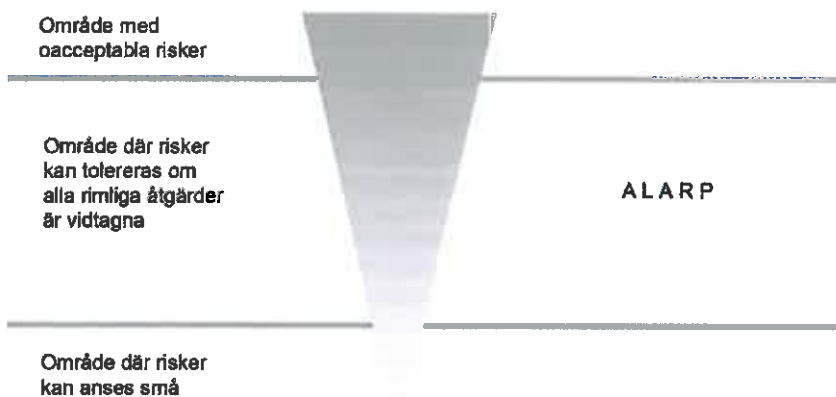
Med individrisk, eller platsspecifik risk, avses risken för en enskild individ att omkomma av en specifik händelse under ett år på en specifik plats. Individrisken är oberoende av hur många människor som vistas inom ett specifikt område och används för att se till att enskilda individer inte utsätts för oacceptabelt höga risknivåer [1].

2.3 Principer och kriterier för riskvärdering

I detta avsnitt redovisas principer och kriterier för riskvärdering från flera olika källor. Avsnittet är allmänt skrivet och i avsnitt 3.4 redovisas de kriterier för riskvärdering som tillämpas i denna riskanalys.

2.3.1 Allmänt

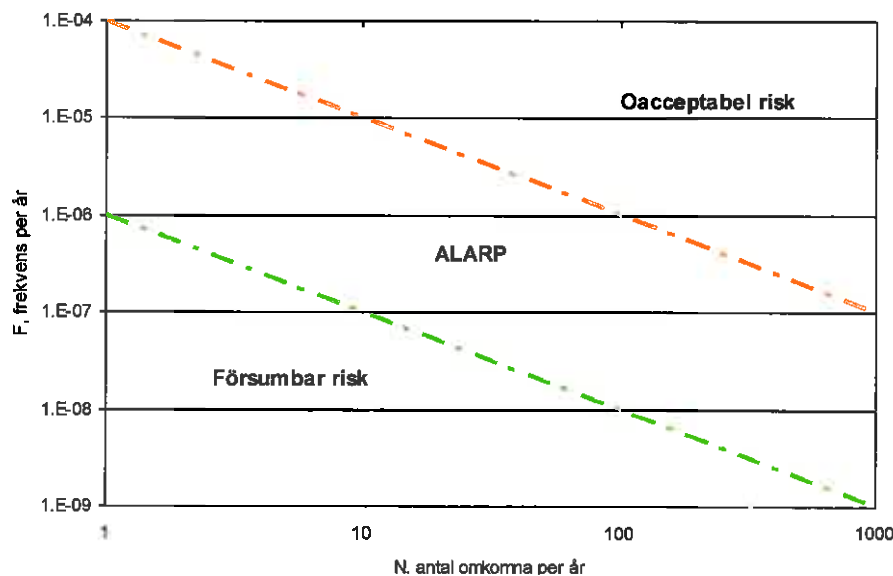
Kriterier för riskvärdering kommer att användas för att avgöra om risknivån är acceptabel eller inte. Acceptanskriterierna uttrycks vanligen som sannolikheten för att en olycka med en given konsekvens skall inträffa. Risker kan delas in i tre kategorier. De kan anses vara acceptabla, acceptabla med restriktioner eller oacceptabla. Figur 4 nedan beskriver principen för riskvärdering [3].

Figur 4. Princip för uppbyggnad av riskvärderingskriterier.

Om en risk anses vara acceptabel med restriktioner innebär det att man befinner sig i ett område som vanligtvis benämns "ALARP", vilket är en förkortning av "As Low As Reasonable Practicable". Befinner sig risken för en olycka inom detta område bör riskerna reduceras så mycket som är möjligt utifrån samhällsekonomiska och praktiskt perspektiv. Konkret innebär det en kombination av olika riskreducerande åtgärder som t.ex. separering (avstånd till transportleden), differentierad bebyggelse, hastighetsbegränsning och utformning av spårområde. I Figur 5 visas hur ALARP-zonen kan definieras med kvantitativa mått.

CH H

Figur 5. Illustration av ALARP-zonen för riskmättet "samhällsrisk" med exempel på riskvärderingskriterier från Davidsson m.fl. [3].

2.3.2 Räddningsverkets (MBS:s) fyra principer för riskvärdering

För risker förknippade med människors hälsa och säkerhet bedöms risknivåerna övergripande utifrån de fyra principer som utarbetats av Räddningsverket, nuvarande MSB [1]:

- **Rimlighetsprincipen** - Risker som med tekniskt och ekonomiskt rimliga medel kan elimineras eller reduceras ska alltid åtgärdas (oavsett risknivå).
- **Proportionalitetsprincipen** - En verksamhets totala risknivå bör stå i proportion till den nytta i form av exempelvis produkter och tjänster som verksamheten medför.
- **Fördelningsprincipen** - Riskerna bör, i relation till den nytta verksamheten medför, vara skäligt fördelade inom samhället.
- **Principen om undvikande av katastrofer** - Om risker realiserar bör detta hellre ske i form av händelser som kan hanteras av befintliga resurser än i form av katastrofer.

Proportionalitets- och fördelningsprincipen och principen om undvikande av katastrofer uppfylls vid värdering med de kvantitativa värderingskriterierna för individ- och samhällsrisk. Rimlighetsprincipen kan uppfyllas genom exempelvis så kallad kostnad-nytta-analys [1].

2.3.3 Tillämpning av storstadslänens riskpolicy (RIKTSAM)

Länsstyrelsen i Skåne län presenterar ett system för riskvärdering i sina riktlinjer för bebyggelseplanering intill rekommenderade färdvägar för transport av farligt gods i Skåne (RIKTSAM) [4]. Riktlinjerna bygger på den zonindelning som presenteras i riskpolicyn (se avsnitt 2.1.2) och kan beaktas som en praktisk tillämpning av denna. I RIKTSAM bestämmer nedanstående faktorer hur marken kan användas:

che H

- ◆ Persontätheten i en byggnad eller i ett område. Många personer på samma plats innebär större sannolikhet för ett stort skadefall.
- ◆ Status på personer (vakna/sovande). Vakna personer har bättre möjlighet att inse fara och att påverka sin säkerhet.
- ◆ Förmåga att inse fara och möjlighet att själv påverka sin säkerhet. "Rätt" ålder och full rörlighet ger bättre möjligheter att påverka sin situation.
- ◆ Kännedom om byggnader och område. Kunskap om byggnader och område ger en större trygghet och möjlighet att agera än i okända byggnader eller område.

Ovanstående faktorer resulterar i en indelning av markanvändningen i fyra kategorier där minst känslig markanvändning placeras närmst transportleden:

Ej känslig bebyggelse avser sådan bebyggelse där det endast finns ett fåtal människor, vilka inte upprätthåller sig stadigvarande på platsen.

Mindre känslig verksamhet avser sådan bebyggelse och markanvändning som omfattar få och vakna¹ personer.

Normalkänslig verksamhet avser sådan bebyggelse och markanvändning som omfattar färre personer än känslig verksamhet, samtidigt som personerna får vara sovande, givet att de har god lokalkännedom.

Känslig verksamhet avser sådan bebyggelse och markanvändning som omfattar utsatta² eller många personer.

Utifrån riktlinjerna i RIKTSAM och de fyra kategorierna av markanvändning har Lunds, Helsingborgs och Hässleholms kommun delat in markanvändningen i fyra zoner och beskrivit exempel på verksamheter som kan accepteras inom respektive zon [5, 6, 7], Tabell 1.

Tabell 1. Exempel på markanvändning i förhållande till verksamhetens känslighet.

Zon	Exempel på markanvändning
Zon A - Ej känslig verksamhet – bebyggelse och markanvändning som endast omfattar ett fåtal människor, vilka inte uppehåller sig stadigvarande på platsen.	P – Parkering T – Trafik L – Odling N – Friluftsområde (t.ex. motionsspår) E – Tekniska anläggningar (som ej orsakar skada på avåkande fordon)

¹ Vakna personer definieras som bebyggelse där ej nattvistelse finns, dvs. ej bostäder eller hotell.

² Utsatta personer definieras om personer med nedsatt förmåga att själva inse fara och påverka sin säkerhet, t ex vårdbehövande eller barn. Bostäder kan i de flesta fall anses inrymma utsatta personer. Grundskola räknas som känslig verksamhet.

Zon	Exempel på markanvändning
Zon B - Mindre känslig verksamhet - bebyggelse och markanvändning som omfattar få vakna personer	H – Handel (<3000 m ²) J – Industri G – Bilservice U – Lager (utan betydande handel) E – Tekniska anläggningar (övriga anläggningar) P – Parkering (övrig parkering)
Zon 3 - Normalkänslig verksamhet - bebyggelse och markanvändning som omfattar färre personer än känslig bebyggelse, samtidigt som personerna får vara sovande, givet att de inte är många, samt att de har god lokalkännedom.	B – Bostäder H – Handel (övrig handel) K – Kontor (i ett plan, ej hotell) U – Lager (även med betydande handel) Y, R – Kultur-, idrotts- och sportanläggningar (utan betydande åskådarplats) C – Centrum (mindre omfattning)
Zon 4 - Känslig verksamhet - bebyggelse och markanvändning som omfattar utsatta eller många personer	B – bostäder (flerbostadshus) K – Kontor (i flera plan, inkl. hotell) D – Vård S – Skola Y, R – Kultur-, idrotts- och sportanläggningar (med betydande åskådarplats) C – Centrumbebyggelse (tät)

2.3.4 DNV:s föreslagna kriterier

I Sverige finns inget nationellt beslut om vilket tillvägagångssätt eller vilka kriterier som ska tillämpas vid riskvärdering inom planprocessen. Praxis vid riskvärderingen är att använda Det Norske Veritas (DNV) förslag på riskkriterier gällande individ- och samhällsrisik [3].

För *individrisk* föreslog DNV följande kriterier:

- ♦ Övre gräns för område där risker, under vissa förutsättningar, kan accepteras: 10⁻⁵ per år
- ♦ Övre gräns för område där risker kan kategoriseras som låga: 10⁻⁷ per år

För *samhällsrisik* föreslog DNV följande kriterier:

- ♦ Övre gräns för område där risker under vissa förutsättningar kan tolereras: F=10⁻⁴ per år för N=1 med lutning på F/N-kurva: -1
- ♦ Övre gräns för område där risker kan kategoriseras som låga: F=10⁻⁶ per år för N=1 med lutning på F/N-kurva: -1

CH CH

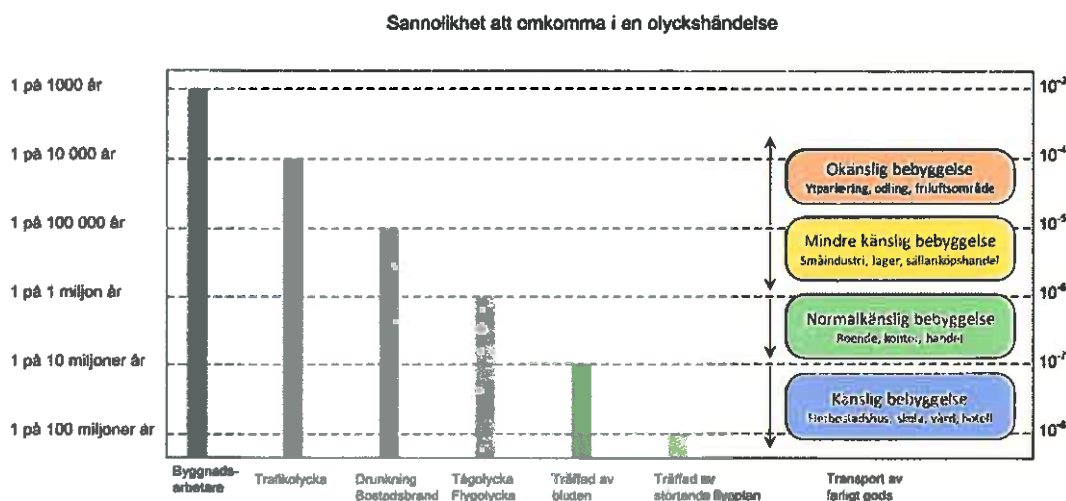

Samhällsrisken avser 1 km² med den tillkommande bebyggelsen placerad i mittpunkt och beräknas med frekvenser för 1 km transportled.

2.3.5 Jämförelser med andra olycksrisker i samhället

Intresseföreningen för Processäkerhet (IPS) har i sin publikation "Tolerabel risk inom kemikaliehanterande verksamheter" sammanställt några risker att omkomma i samhället. Risken att omkomma under en livstid är 100 %, vilket kan uttryckas som att sannolikheten att dö är 1 för varje människa. Om risken att omkomma skulle fördelas jämt över en livstid (100 år) blir den genomsnittliga sannolikheten att omkomma 1/100 per år, dvs. 1 %. Men, sannolikheten att omkomma är inte jämt fördelad. Under en livstid livet är sannolikheten lägst vid 7-års ålder och uppgår till ca 0,0001 per år, dvs. 10⁻⁴ per år.

Vidare visar statistiken att risken att omkomma genom olyckshändelse i Sverige är 4·10⁻⁴ per år för män och 3·10⁻⁴ per år för kvinnor. Risken att omkomma i arbetsolycka i Sverige är 2·10⁻⁵ per år för män och 2·10⁻⁶ per år för kvinnor. Risken att omkomma i byggnadsbränder är också i storleksordningen 2·10⁻⁵ per år och sannolikheten att omkomma pga. blixtnedslag är ca 4·10⁻⁷ per år [9]. I Figur 6 görs en jämförelse mellan olika individrisker i samhället och de individrisker vid transport av farligt gods som anges i avsnitt 2.3.3.

Figur 6. Jämförelse mellan olika individrisker i samhället och individrisker vid transport av farligt gods (enligt exempel på tillämpning i avsnitt 2.3.3).

CH

3 Förutsättningar

3.1 Planområdet

Klippan 3:145 är en ca. 1,6 ha stor fastighet ungefär 2 km öster om Klippans tågstation, som är föremål för ett pågående planarbete för uppförandet av en ny skola. Fastigheten ligger i nära anslutning till Skånebanan.

Skolan som planeras utgör en grundskola som kommer att rymma 500 till 600 elever. Det blir antingen skola för klasserna F till 6 med tre paralleller (ca. 535 elever), eller för klasserna F till 9 med 2 paralleller (ca. 600 elever). Utöver elever beräknas det finnas ca. 50 anställda på skolan. En grundskola är att beakta som en känslig verksamhet enligt Länsstyrelsen i Skånes riktlinjer RIKTSAM. I dagsläget finns ingen verksamhet på området, se Figur 7 nedan.

Figur 7. Planområdet idag, där närheten till spårområdet gör sig påmind i fotot till vänster (Foto: Johan Svensson, Briab).

I området runt Klippan 3:145 med planområdet i centrum av en cirkel med 1000 meter radie, bor det i dagsläget strax under 800 personer. Detta ger en persontäthet på ca. 250 personer per km². Klippans kommun har som mål att ha 19 500 invånare år 2026. 2016 hade man ca. 17 200 invånare. För planärende av den här typen ansätts ofta en beräkningshorisont år 2040. Förutsatt linjär tillväxt skulle den här visionen innebära 22 700 invånare år 2040, eller en ökning med 32%. För området omkring planområdet skulle detta innebära en persontäthet på ca. 330 personer per km².

CH

3.2 Inventering av riskkällor i anslutning till planområdet

Skånebanan, som är järnvägen som passerar Klippan, är rekommenderad transportled för farligt gods. I Figur 8 nedan syns att planområdet (markerat) delvis ligger inom det riskhanteringsavstånd på 150 m från transportled för farligt gods som anges i Länsstyrelsens riskpolicy (se avsnitt 2.1.2).

Figur 8. Flygfoto över östra Klippan, med den ungefärliga utbredningen av Klippan 3:145 markerad i orange, järnvägen markerad i blått samt avståndet 150 m markerat i rött.

En riskinventering har gjorts för att identifiera övriga farliga verksamheter i området som skulle kunna påverka risken för Klippan 3:145. De anläggningar och verksamheter som är av intresse är de som omfattas av Seveso- och LBE-lagstiftningarna (kemikalier, brandfarliga och explosiva varor).

Riskinventeringen visar att det inte finns någon Seveso-anläggning i Klippan och därmed ingen Sevesoanläggning inom en 2 km radie från fastigheten. Verksamheter som har LBE-tillstånd inom ett par kilometer från fastigheten Klippan 3:145 presenteras i Tabell 2 nedan.

Tabell 2. Verksamheter med LBE-tillstånd i närheten av fastigheten.

Verksamhet	Typ av vara	Avstånd	Avfärdas p.g.a.
Bilpartner Skåne AB	Brandfarlig	400 m	Avstånd
Klippan Bil och Motor AB (Ingo)	Brandfarlig	1 km	Avstånd
Centrumkiosken i Klippan	Brandfarlig	> 2 km	Avstånd
Hobbygården	Explosiv	> 1 km	Avstånd

Oh

Samtliga ovan nämnda verksamheter anses ha en försumbar påverkan på riskbilden för Klippan 3:145, eftersom samtliga befinner sig mer än 100 m från planområdet och endast hanterar mindre mängder av de LBE-klassade varorna. Inte heller några övriga rekommenderade transportleder för farligt gods har identifierats i området.

3.3 Skånebanan

Trafikuppgifterna för Skånebanan som anges i Tabell 3 har hämtats från Wikibana-BAS P40, upprättad av Trafikverket (se bilaga B), och gäller antal godståg per vardagsmedeldygn (VMD).

Tabell 3. Prognoserad tågtrafik (per VMD) på Skånebanan vid passage genom Klippan.

Järnväg	Resandetåg – 2040	Godståg – 2040
Skånebanan	76 tåg/dygn	24 tåg/dygn

Järnvägen planeras byggas ut med ytterligare ett spår, som en del i att möta den ökande trafiken som följd av höghastighetståg som i framtiden kommer ha station i Hässleholm. Det är i dagsläget inte klart på vilken sida om befintligt spår som utbyggnaden kommer läggas. De riskavstånd från järnvägen till planområdet som kommer ligga till grund för rekommendationerna i denna utredning beräknas från närmsta spårkant. Eftersom det inte är klart vilken sida om befintligt spår som utbyggnationen kommer att placeras kommer den här utredningen ta i beaktning båda tänkbara placeringarna av den nya rälsen. Enligt överenskommelse tecknad i februari 2017 för Skånebanan mellan kommunerna³ och regionen⁴ är åtgärden prioriterad och en utbyggnad kan vara aktuell innan 2029 [12], vilket betyder att hänsyn bör tas till detta i utformningen av planområdet.

Järnvägen förutsätts motsvara rikets snitt i förhållande till olyckstal på järnväg utan växlar. Skånebanan förutsätts transportera liknande andelar av de olika klasserna av farligt gods som rikets snitt.

3.4 Kriterier för värdering av risk i Klippans kommun

I avsnitt 2.1 beskrivs de styrande dokumenten och i avsnitt 2.3 redovisas principer och kriterier för riskvärdering. I detta avsnitt redovisas vilka kriterier som används för riskbedömningen av lämplig markanvändning med hänsyn till olyckor med farligt gods och urspårning.

³ Helsingborgs, Bjuvs, Åstorps, Klippans, Perstorps, Hässleholms och Kristianstads kommuner

⁴ Region Skåne

OK

Föreslagna kriterier utgår från de riktlinjer som Länsstyrelsen i Skåne län anger med motivet att dessa på ett nyanserat sätt anger hur bebyggelse intill en transportled kan utformas för att ta hänsyn till olika personers särskilda förutsättningar och det resonemang om en ALARP-zon som DNV föreslår. Följande riskkriterier föreslås⁵:

- ♦ För *ej känslig verksamhet* kan individrisknivån överstiga 10^{-5} per år.
- ♦ För *mindre känslig verksamhet* ska individrisknivån understiga 10^{-5} per år.
- ♦ För *normalkänslig verksamhet* ska individrisknivån understiga 10^{-6} per år.
- ♦ För *känslig verksamhet* ska individrisknivån understiga 10^{-7} per år.
- ♦ Oavsett bebyggelsetyp ska samhällsriskerna utmed en sträcka på 1 km förbi området understiga 10^{-5} per år för $N = 1$ och 10^{-7} per år för $N = 100$. ALARP-området definieras lika det som anges av DNV (se avsnitt 2.3.4)

⁵ Se avsnitt 2.3.3 och 2.3.4 för ytterligare information gällande kategoriseringen av verksamheter och markanvändning.

4 Aktuella risker

4.1 Transporter med farligt gods

4.1.1 Transportklasser (ADR/RID)

Transport av farligt gods på land regleras i ADR⁶ för transport på väg och i RID⁷ för transport på järnväg. I ADR och RID delas farligt gods in i klasser beroende på vilka farliga egenskaper som ämnet har (se Figur 9 och Figur 10).

Klass	Etikettförslagor ⁶
Klass 1 Explosiva ämnen och föremål	
Klass 2 Gaser	
Klass 3 Brandfarliga vätskor	
Klass 4.1 Brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosivämnen	
Klass 4.2 Självtändande ämnen	
Klass 4.3 Ämnen som utvecklar brandfarliga gaser vid kontakt med vatten	
Klass 5.1 Oxiderande ämnen	

Figur 9. Indelning av farligt gods i ADR/RID-klasser.

⁶ADR är europeiska föreskrifter för transport av farligt gods på väg och i terräng. I Sverige används den nationella anpassningen ADR-S (MSBFS 2015:1).

⁷RID är europeiska föreskrifter för transport av farligt gods på järnväg. I Sverige används den nationella anpassningen RID-S (MSBFS 2015:2).

CU

Klass	Etikettförslagor			
Klass 5.2 Organiska peroxider				
Klass 6.1 Giftiga ämnen				
Klass 6.2 Smittförande ämnen				
Klass 7 Radioaktiva ämnen				
Klass 8 Frätande ämnen				
Klass 9 Övriga farliga ämnen och föremål				

Figur 10. Indelning av farligt gods i ADR/RID-klasser.

4.1.2 Möjliga olyckor

Huvuddelen av olyckorna med farligt gods inblandat är i grunden trafikolyckor och åtgärder för att förbättra väg- och järnvägssäkerheten medverkar därför också till att minska risken för en olycka med farligt gods. Det finns andra händelser än trafikolyckor som kan ge ett utsläpp av farligt gods, t.ex. fordonsbränder och handhavandefel vid lastning, kan också ge upphov till olyckor med farligt gods. En brittisk studie visar att andelen sådana händelser är i storleksordningen 5 % och det antas därmed att dessa händelser inryms i de konservativa skattningar av olycksfrekvenserna som rapporten bygger på [13].

Farligt gods utgörs av flera olika ämnen vars fysikaliska och kemiska egenskaper varierar. Vid ett utsläpp kan olika typer av konsekvenser inträffa beroende på ämnets egenskaper. Principiellt kan en indelning ske i massexplodiva ämnen, giftiga kondenserade gaser, brandfarliga kondenserade gaser, giftiga vätskor, brandfarliga vätskor och frätande vätskor. Fyra olika typer av konsekvenser kan härledas; brand, explosion och utsläpp av giftiga och frätande kemikalier.

Massexplodiva ämnen kan detonera vid olyckor och transport. Skadeverkan är en blandning av strålnings- och tryckskador. Tryckkondenserade gaser är lagrade under tryck i vätskeform. Vid utströmning kommer en del av vätskan att förångas och övergå i gasform. Utströmningen ger upphov till ett gasmoln som driver i väg med vinden. Vätskor som strömmar ut breder ut sig på marken och bildar vätskepölar. Beroende av vätskans flyktighet kommer avdunstningen att gå olika fort.

CH

Brand och explosion kan uppstå sekundärt efter ett utsläpp av brandfarlig gas eller vätska. Antänds en vätskepöl uppstår en pölbrand och om en gas antänds direkt vid utsläppskällan uppstår en jetflamma. Vid utströmning av brandfarlig gas används ofta termerna UVCE⁸ och BLEVE⁹. UVCE inträffar om ett gasmoln antänds på ett längre avstånd från utsläppskällan och BLEVE är ett resultat av att en pga. värmepåverkan kokande vätska (tryckkondenserad gas) släpps ut momentant från en bristande tank och exploderar med stor kraft. En BLEVE är att beakta som en sekundär konsekvens av en farligt-godsolycka då den kräver en kraftig uppvärmning till följd av en brand för att kunna inträffa.

Ovanstående konsekvenser kan härledas till farligt gods i RID-klass 1, 2, 3, 6 och 8. Brandfarliga fasta ämnen i RID-klass 4, oxiderande ämnen och organiska peroxider i RID-klass 5, radioaktiva ämnen i RID-klass 7 och övriga ämnens i klass 9 utgör normalt ingen fara för omgivningen då konsekvenserna koncentreras till fordonets närhet. Det finns naturligtvis undantag, t ex kan oxiderande organiska peroxider (klass 5) som blandas med brandfarliga vätskor (klass 3) orsaka explosioner. Föroreningar i en tank med väteperoxid (klass 5) kan orsaka ett skenande sönderfall med en tanksprängning som följd.

4.1.3 Val av olycksscenarioer

Vid transport av farligt gods utgör nedanstående olycksförlopp de dimensionerande olycksscenarioerna:

- ♦ Detonation av *massexplosiva ämnen* som ger tryckverkan och brännskador.
- ♦ Utsläpp och antändning av kondenserad *brännbar gas* som kan ge upphov till BLEVE, gasmolnsexplosion, gasmolnsbrand och jetflamma, vilket leder till brännskador och i vissa fall även tryckpåverkan.
- ♦ Utsläpp av kondenserad *giftig gas* som ger förgiftning vid inandning.
- ♦ Utsläpp och antändning av *brandfarliga vätskor* vilka ger pölbrand med efterföljande brännskador.
- ♦ Utsläpp av *giftiga brandfarliga vätskor* vilka ger förgiftning vid inandning när de driver iväg som gasmoln.
- ♦ Detonation till följd av blandning av *oxiderande ämne* med *brandfarlig vätska*.
- ♦ Utsläpp av *giftiga vätskor* som ger förgiftning vid inandning när de driver iväg som gasmoln.
- ♦ Utsläpp av *frätande vätskor*, vilka ger frätskador vid hudkontakt.

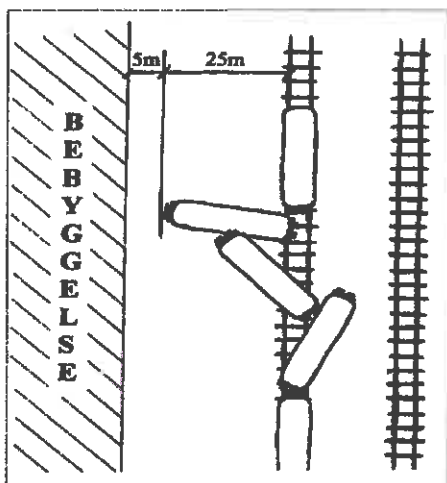
⁸ Unconfined Vapour Cloud Explosion.

⁹ Boiling Liquid Expanding Vapour Cloud Explosion.

4.2 Mekanisk skada vid urspårning

I samband med en urspårning finns en risk att urspårade vagnar orsakar mekanisk skada på intilliggande byggnader. Alla urspårningar leder inte till negativa konsekvenser för omgivningen. Huruvida personer i omgivningen skadas eller ej beror på hur långt ifrån rälsen en vagn hamnar efter urspårning. Vanligen hamnar urspårade vagnar i omedelbar anslutning till spåret, men det är också möjligt att de når avstånd upp till 25–30 m från spåret, se Figur 11.

Figur 11. Urspårningsolycka på järnväg. Bildkälla: [14]

5 Risknivåer längs med transportleder för farligt gods

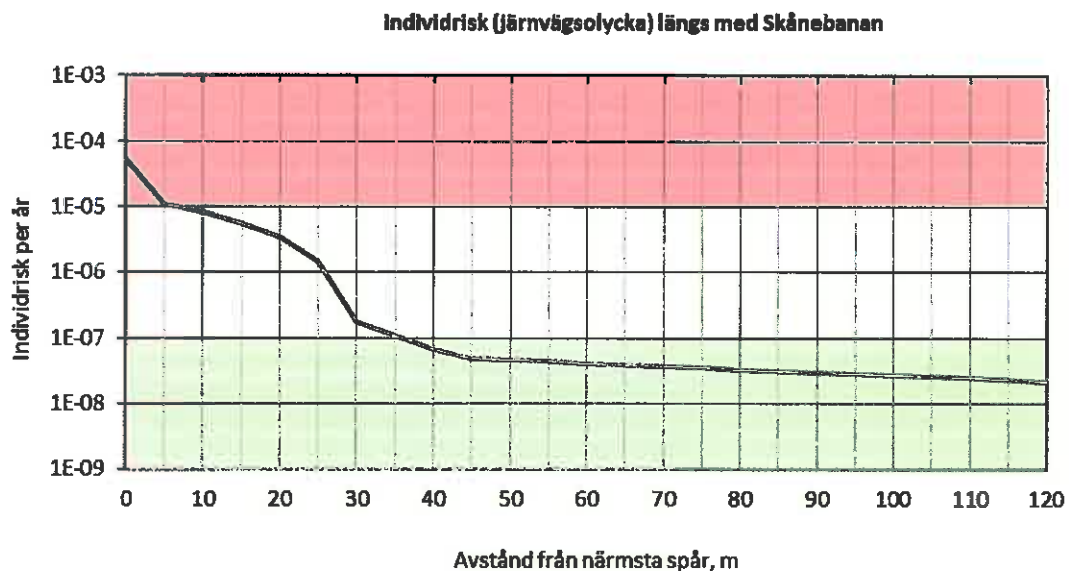
Beräkningar av risknivåer för järnvägsolyckor redovisas i bilaga F. Resultatet i form av beräknade risknivåer redovisas nedan.

5.1 Järnvägstransport

I Figur 12 nedan redovisas risknivåer för järnvägsolycka (urspårning och farligt gods) som har beräknats för Skånebanan. Utgångspunkten är en trafikering enligt dimensionerande antal godståg (år 2040), samt de tre valda framtidsscenarioer som behandlar de två olika tänkbara spårområdesutbredningarna:

- ◆ **Scenario I** Järnvägen förblir enkelspårig (se Figur 12)
- ◆ **Scenario II** Utbyggnad till dubbelspår norr om befintligt spår
- ◆ **Scenario III** Utbyggnad till dubbelspår söder om befintligt spår

Nedan presenteras individrisken för hur spårkonfigurationen ser ut idag (Scenario I)

Figur 12. Individrisknivå för planområdet för Scenario I. Individrisken understiger 10^{-7} strax efter ett avstånd på 35 m från närmsta spårkant, vilket ger ett skyddsavstånd på 40 meter.

Individrisken i Scenario I ger ett skyddsavstånd på 40 meter från närmsta befintliga spårkant till den plats där skolan kan tillåtas uppföras om spårkonfigurationen inte förändras. Vid utbyggnad till dubbelspår med placering norr om befintligt spår (Scenario II) ökar detta avstånd med 10 meter och individrisken understiger då alltså 10^{-7} vid avståndet 50 m från spårområdets närmaste befintliga kant.

che kt

Riskbilden vid en olycka på ett tänkt spår som placeras söder om det befintliga spåret (Scenario III) kommer i att generera något lägre konsekvenser än befintlig spårkonfiguration (Scenario I) eftersom att avståndet från en olycka kommer att öka något. Därför genomförs inga beräkningar eller fortsatt analys angående detta scenario.

5.2 Säkerhetshöjande åtgärder

Riskenivåerna redovisade i ovan avsnitt har tagits fram utan hänsyn till andra säkerhetshöjande åtgärder än själva skyddsavståndet. De finns flera exempel på åtgärder som skyddar mot olyckor och ett sätt att kategorisera dem finns i rapporten "Säkerhetshöjande åtgärder i detaljplaner" [15]. Åtgärderna är kategoriserade efter typ av åtgärd. Dessa är sorterade efter hur de vanligen förhåller sig till byggnaden och byggskedet enligt följande:

- ♦ Åtgärder före byggskedet eller vid sidan av en byggnad - markåtgärder. Markåtgärderna delas in i *markåtgärder* respektive *separations-/barriäråtgärder*.
- ♦ Åtgärder förknippade med byggskedet - byggnadsåtgärder. Byggnadsåtgärder delas in i *utformningsåtgärder* och *fasadåtgärder*.

Exempel på markåtgärder är markbeläggning (genomsläpplig eller tät), invallning, och dike. Separationsåtgärder kan vara skyddsavstånd, vegetation, vall och mur. Utformningsåtgärder handlar om hur planområdet och byggnaderna disponeras, förstärkning av stomme, placering av friskluftsintag, etc. Ej öppningsbara fönster och brandskyddad fasad är två exempel på fasadåtgärder. I rapporten "Säkerhetshöjande åtgärder i detaljplaner" finns detaljerad information om utformning av dessa säkerhetshöjande åtgärder och deras effekt mot olika typer av olyckor [15]. Där finns också information om hur sådana åtgärder kan beskrivas i detaljplaner.

De säkerhetshöjande åtgärderna som belyses i detta avsnitt är byggnadstekniska skyddsåtgärder (ex. ventilation), brandskyddad fasad samt markåtgärder som dike i kombination med redan planerat avåkningsskydd. Åtgärderna har valts då de är lämpliga för att skydda mot pölbränder till följd av utsläpp av brandfarlig vätska, en olyckstyp som står för en dominerande del av riskbidraget nära transportleden.

5.2.1 Skydd mot utsläpp av giftigt ämne

Även vid en mycket låg risknivå kan olyckor med farligt gods få stora konsekvenser om sådana skulle träffa i närheten. Konsekvensberäkningarna i bilaga D visar att flertalet olycksscenarioer kan påverka byggnaden och i avsnitt 5.2.1.1 nedan beskrivs hur byggnaden och området kan utformas för att begränsa skadorna vid en olycka.

5.2.1.1 Åtgärdernas egenskaper och utformning

För vissa olyckor av särskilt allvarlig karaktär förutsätts att personer i byggnaderna vidtar vissa säkerhetsåtgärder för att kunna kvarstanna inomhus under olycksförloppet. Exempelvis är det betydelsefullt att stänga fönster och dörrar i händelse av utsläpp av giftig gas, med vind mot planområdet¹⁰. Ett liknande agerande förväntas i samband med byggnadsbränder i

¹⁰ Notera att utsläpp av giftig gas har ett stort påverkansområde och behovet av att stanna inomhus med stängda fönster och dörrar sträcker sig långt bortom planområdet.

intelligande fastigheter då brandgaser också har ett giftigt innehåll. Därför bör byggnader i där personer vistas stadigvarande utrustas med nödstopp på ventilationssystemet i enlighet med BBR¹¹ (avsnitt 2:52). Nödstopp bör placeras på en central och lätt tillgänglig plats i byggnader som innehåller lokaler.

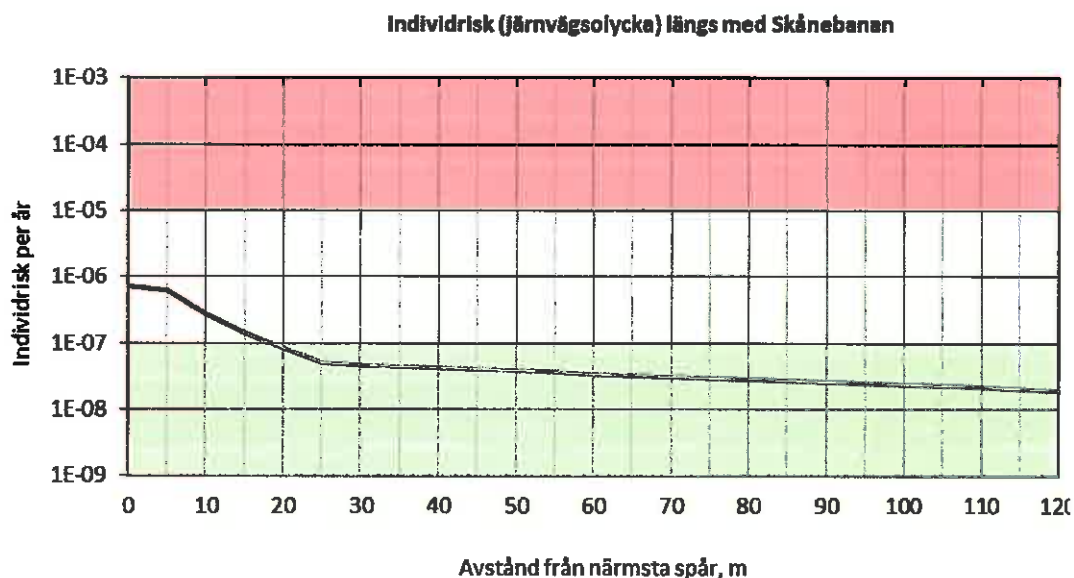
Placeringen av friskluftsintag bör ske högt för att minska risken att giftiga gaser kommer in i byggnaderna. Giftiga gaser är ofta tyngre än omgivande luft, vilket innebär att de rör sig långsamt med marken. En placering av friskluftsintag på högre än 8 m ovan mark minskar påtagligt koncentrationen av giftiga gaser inomhus. Se bilaga H för mer information.

5.2.2 Skydd mot brandspridning (brandskyddad fasad)

Skydd mot brandspridning kan åstadkommas antingen genom ett skyddsavstånd eller genom en kombination mellan markåtgärd och skyddsavstånd. Något särskilt skydd mot brandspridning från pölbränder erfordras inte för byggnader som uppförs på avstånd längre än 35 m från närmsta väggkant eller 20 m från vall (urspårningsskydd), se bilaga H för mer information. Byggnader där personer vistas stadigvarande bör placeras på minst ovanstående avstånd.

5.2.3 Urspårningsskydd och invallning (t. ex. en vall)

Om Skånebanan förses med urspårningsskydd i det aktuella området minskar sannolikheten för olyckor. Detta gör att individrisken på planområdet minskar. Beräkningar av individrisk vid införandet av urspårningsskydd och invallning redovisas nedan för de två scenarierna.

Figur 13. Individrisknivå vid införandet av urspårningsskydd och invallning i Scenario 1. Individrisken understiger 10^{-7} vid avståndet 20 m från spårområdets närmaste kant (norrut).

¹¹ Boverkets byggregler BBR, BFS 2011:6 med ändringar t.o.m. 2015:3 (BBR22).

cu db

5.2.3.1 Åtgärdens egenskaper och utformning

En vall är en s.k. markåtgärd som utformas för att skydda intilliggande bebyggelse genom att begränsa utbredningen av farligt gods i vätskeform. Vallens säkerhetspåverkan beskrivs nedan:

- ♦ Åtgärden är passiv
- ♦ Underlättar släckinsats vid brand och sanering efter utsläpp eftersom pölens utbredning blir begränsad.
- ♦ Åtgärden har hög tillförlitlighet.

Genom att "låsa" utbredningen av olyckor till vallens kant kan konsekvensområdet för vissa olyckor justeras. En vall är därför särskilt effektivt mot olyckor där det farliga godset består av vätskor, dvs. utsläpp av brandfarliga, frätande och giftiga vätskor. I "originalmodellen" förutsätts att vätskor rinner på ett ogynnsamt sätt mot det beaktade området.

5.2.3.2 Åtgärdens påverkan på risknivån

Om utbredning av en vätska kan begränsas med hjälp av invallningen kan riskavståndet minskas med vätskepölens diameter vilken är i storleksordningen 10 till 30 m beroende på hur stor volym som utsläppet omfattar.

5.2.4 Disponering av byggnader och område

När en olycka inträffar och räddningstjänsten beslutar om en utrymning av intilliggande fastigheter är det rimligt att denna utrymning ska kunna ske så säkert som möjligt. Därför ställs krav på att byggnaderna bör vara möjliga att utrymma i nordlig riktning¹², dvs. i riktning bort från Skånebanan. Samtliga byggnader där människor vistas annat än tillfälligt bör ha denna möjlighet.

¹² Utrymning vid brand i byggnad ställer andra krav på byggnaden och utrymnings-möjligheterna för denna händelse kan planeras utan särskilda restriktioner. Dock ska samtliga lokaler där personer vistas stadigvarande ha möjlighet att utrymma åt norr.

6 Slutlig riskvärdering och rekommendationer

6.1 Allmänt

Riskbedömningen görs med hänsyn till både olyckors frekvens och den skada de kan orsaka. Konkret innebär detta att en bebyggelse kan tillåtas på ett visst avstånd i huvudsak för att frekvensen för en olycka är mycket liten. Vid en olycka kan dock fortfarande skador på människor och egendom inträffa på de rekommenderade skyddsavstånden.

6.2 Riskvärdering och rekommendationer

Planområdet är beläget i direkt anslutning till närmsta transportled för farligt gods (Skånebanan) utan någon bebyggelse eller annan verksamhet emellan. För att den planerade skolan ska ligga i ett säkert område där varken barn eller personal löper någon märkbart utökad risk utöver sin dagliga riskexponeringsnivå så rekommenderas ett skyddsavstånd på 50 m från närmsta befintliga spårkant. Detta avstånd är tillräckligt för att kunna hantera en framtida utbyggnad till dubbelspår och passar därmed för båda scenarierna I och II.

Ett urspårningsskydd med invallning (t. ex. en vall) kan innebära att byggnader kan placeras närmre spåret. Dock är Briabs rekommendation att använda sig av ett så stort skyddsavstånd som möjligt, trots införande av dessa åtgärder. Framtida bebyggelse eller exploatering av området närmare järnvägen är i sådana fall inte utesluten, men bör inte vara av känslig karaktär.

Figur 14. Illustration av det rekommenderade skyddsavståndet 50 m från närmsta befintliga spårkant.

6.3 Övriga rekommendationer

Inom 150 meter från närmsta spårkant bör byggnader i planområdet där personer vistas stadigvarande utföras enligt nedan för att begränsas skadorna vid en olycka med farligt gods:

- ♦ Ventilationssystemet bör förses med nödstopp.
- ♦ Friskluftsintag bör placeras så högt som möjligt, minst 8 m ovan mark.
- ♦ Det bör finnas utrymningsmöjlighet i riktning bort från järnvägen (norrut).
- ♦ Byggnadsverk, byggnader och anläggningar bör placeras i sådan ordning att de av minst känslig karaktär har ett kortare avstånd till järnvägen och de av känslig karaktär (skolbyggnader, skolgård, lekplatser m.m.) placeras med ett så stort skyddsavstånd som möjligt.

- [14] Länsstyrelsen Stockholms län, "Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer," 2000.
- [15] Räddningsverket och Boverket, "Säkerhetshöjande åtgärder i detaljplaner," 2006.
- [16] A. Lönnermark och M. Bobert, "Makadam i tunnlar begränsar vätsebränders intensitet," *BrandPosten*, p. 34, 2008.
- [17] Länsstyrelsen i Stockholms län, "Riskanalyser i detaljplaneprocessen – vem, vad, när & hur?," Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholm, 2003b.
- [18] H. Frantzich, "Uncertainty and risk analysis in fire safety engineering," Lunds Universitet, Avdelningen för brandteknik, Lund, 1998.
- [19] G. Purdy, "Risk analysis of the transportation of dangerous goods by road and rail," *Journal of Hazardous Materials*, vol. 33, pp. 229-259, 1993.
- [20] CPQRA, "Guidelines for Chemical Process Quantitative Risk Analysis," Center for Chemical Process Safety of the American Institute of Chemical Engineers, New York, 1989.
- [21] S. Fredén, "Modell för skattning av sannolikhet för järnvägsolyckor som drabbar omgivningen," Miljösektionen, Banverket, 2001.
- [22] "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen - bebyggelseplanering intill väg och järnväg med transport av farligt gods," Rapport "Skåne i utveckling" 2007:06.
- [23] Räddningsverket, "Farligt gods - riskbedömning vid transport. Handbok för riskbedömning av transporter med farligt gods på väg eller järnväg," 1996.
- [24] HMSO, "Major hazard aspects of the transport of dangerous substances - report and appendices," Advisory Committee on Dangerous Substances, Health & Safety Commission, London, 1991.
- [25] S. Fischer, Vådautsläpp av brandfarliga och giftiga gaser och vätskor, Stockholm: Försvarets forskningsanstalt, 1998.
- [26] B. Andersson, Introduktion till konsekvensberäkningar, några föreklade typfall, Lund: Institutionen för brandteknik, Lunds universitet, 1992.
- [27] TNO, "Guideline for quantitative risk assessment," CPR 18E.
- [28] Räddningsverket, Farligt gods - riskbedömning vid transport, 1996.

[29] VTI, "Vägtransporter med farligt gods - Farligt gods i vägolyckor," Väg- och transportinstitutet, Rapport nr 387:3, 1996.

CH ff

Bilagor

Nedan följer en översikt över innehållet i de bifogade bilagorna. Bilagorna presenteras i åtta separata dokument (bilaga A, B, C, D, E, F, G och H) i PDF-paketet.

- A Sannolikhets- och statistikteori
- B Trafikflöden
- C Frekvenser för olycka med farligt gods
- D Konsekvenser av olyckor med farligt gods
- E Frekvenser och konsekvenser för mekanisk skada vid urspårning
- F Risknivåer utmed transportleder för farligt gods
- G Känslighetsanalys
- H Säkerhetshöjande åtgärder

CH

FLEXIBEL SKOLA, KLIPPANS KOMMUN

TEKNISK PM GEOTEKNIK

2017-09-20

DOKUMENTINFORMATION	
Uppdrag	Flexibel Skola, Klippan
Uppdragsnummer	741202
GNR	13604
Datum	2017-09-20
Revidering	

Beställare	Klippans kommun
Beställarens referens	Ardiana Demjaha Trädgårdsgatan 12 264 80 Klippan

Uppdragsledare	David Galbraith Tfn. 010-505 38 12 Mail: David Galbraith@afconsult.com	
Upprättad av	Ludvig Ehlorsson	
Granskad av	David Galbraith	

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
2	ÄNDAMÅL	4
3	OBJEKT	4
4	UNDERLAGSMATERIAL	5
4.1	Allmänt	5
4.2	Utförd undersökning	5
5	STYRANDE DOKUMENT	5
6	PLANERAD BYGGNATION	5
7	MARKFÖRHÅLLANDEN	5
8	GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	6
8.1	Allmänt	6
8.2	Jordlagerförhållanden	6
9	HYDROGEOLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	6
10	GEOTEKNISKA REKOMMENDATIONER	7
10.1	Grundläggning	7
10.2	Schaktarbeten	7
10.3	Grundvattenhantering	7
10.4	Packning och uppfyllnad	8
10.5	Anläggning av hårdgjorda ytor	8
11	DIMENSIONERING	8
11.1	Allmänt	8
11.2	Värderade härledda medelvärden	8
11.3	Partialkoefficienter	9
11.4	Omräkningsfaktor	9
11.5	Karakteristiska värden	10
11.6	Dimensionerande värden	10
12	KONTROLL	10

1 Inledning

På uppdrag av Klippans kommun, har ÅF Infrastructure AB, Malmö, utfört en geoteknisk och miljöteknisk markundersökning för en ny skola i Klippan.

2 Ändamål

Syftet med den geotekniska undersökningen har varit att fastställa jordlagerföljd samt jordlagrens tekniska egenskaper. Resultaten ska utgöra underlag vid bedömning av grundläggningsförhållandena inför byggnation av en ny skola.

3 Objekt

Undersökningsområdet är beläget i sydöstra delen av Klippans tätort och begränsas mot söder av järnvägen mellan Åstorp och Perstorp, i väst av Lysmaskgatan och mot norr ansluter Kristoffers väg. Undersökningsområdet utgörs av en gräsyta med en del träd och buskar.

Figur 1. Översiktskarta över aktuellt område. Ungefärligt undersökningsområde är markerat med röd streckad linje. Flygfoto från eniro.se.

4 Underlagsmaterial

4.1 Allmänt

Följande underlagsmaterial har använts i detta uppdrag:

- *Detaljplan för "Del av Klippan 3:145, Ny skola vid Kristoffers väg", tillhandahållen av Klippans kommun.*
- *Ledningsunderlag inhämtad från Ledningskollen.*
- *Jordartskartan SGU, Ser Ae nr 42, , Skala 1:50 000.*
- *Jorddjupskartan skala 1:50 000, SGU.*

4.2 Utförd undersökning

Resultat från utförd fältundersökning redovisas i:

- *Markteknisk Undersökningsrapport (MUR), Geoteknik, Flexibel Skola Klippan, upprättad av ÅF Infrastructure AB, uppdragsnummer 741202, daterad 2017-09-20.*

5 Styrande dokument

Denna PM ansluter till SS-EN 1997-1 med tillhörande nationell bilaga. Tillämpningsdokument enligt IEG ska användas för respektive konstruktionstyp.

6 Planerad byggnation

Det planeras att uppföra en ny skola. Grundläggningsnivå är vid upprättandet av denna rapport inte känd.

7 Markförhållanden

Området vid undersökningspunkterna är flackt, uppmätt marknivå i undersökningspunkterna varierar mellan +35,3 och +37,9. Markytan utgörs av gräsytor med en del träd och buskar.

8 Geotekniska förhållanden

8.1 Allmänt

De geotekniska förhållandena har utvärderats från genomförda störda provtagningar samt CPT-sonderingar.

Utförda undersökningar visar att jordlagren utgörs av **mulljord** som bitvis är sandig, ovanpå **sand**.

8.2 Jordlagerförhållanden

Mulljorden är av materialtyp 6A (mulljord) med tjälfarlighetsklass 1. Mäktigheten varierar mellan 0,2 och 0,4 m.

I undersökningsspunkt 17AF09 påträffades 0,3 m fyllning av grusig sand (materialtyp 2, tjälfarlighetsklass 1) istället för mulljord.

Sanden (materialtyp 2 och tjälfarlighetsklass 1) påträffades under mulljorden på mellan 0,2 och 0,4 m under befintlig markyta. På ett djup på 3 meter under befintlig markyta innehåller sanden skikt av lera och silt. Undantag gäller för borrhål 17AF07, 17AF08 och 17AF12 där sand med skikt av lera och silt påträffas på djup 1,8 m, 3,5 m respektive 2 meter under befintlig markyta.

Sanden är fast lagrad, med en friktionsvinkel på ca 37°, tolkat utifrån CPT-sonderingar enligt TK Geo 11.

Samtliga CPT-sonderingar avslutades utan att stopp erhållits (SGF stoppkod 90), bortsett från borrhål 17AF04 där borrhningen stoppades redan på 2,62 meter under markytan (SGF stoppkod 91).

9 Hydrogeologiska förhållanden

Grundvattenrör har installerats i punkten 17AF10. Grundvattenröret benämns 17AF10GV. Nivåmätning av grundvattenytan i detta rör har utförts vid två tillfällen. Resultat av grundvattenmätningar redovisas i tabell 1. I samband med skruvprovtagning har fri vattenyta i borrhål observerats. Den fria vattenytan låg mellan 1,2 – 2,5 meter under markytan, vilket motsvarar en nivå på mellan +34,1 och +35,8. Grundvattenytans nivå kan förväntas variera med nederbördsförhållanden och årstid.

Tabell 1. Utförda nivåmätningar av grundvattenytan samt resultat.

Grundvattenrör	Datum för mätning	Djup (m under markytan)	Nivå
17AF10GV	2017-09-12	0,78	+34,52
	2017-09-14	0,45	+34,85

CH 46

10 Geotekniska rekommendationer

10.1 Grundläggning

Grundläggning kan utföras med platta på mark, direkt på förekommande sand efter att mulljord och fyllning avlägsnats.

Grundläggningsnivå för nya byggnader är inte känd vid upprättandet av detta PM.

All grundläggning skall ske på torr och frostfri mark samt på fast och ostörd schaktbotten.

10.2 Schaktarbeten

Schaktarbetena ska utföras i enlighet med AMA Anläggning 13 samt anvisningar i skriften *Schakta säkert*.

Släntlutningar för schakter anpassas efter jordens friktionsvinkel samt väderlek, schaktdjup och närhet till grundvattenytan. Grunda schakter kan ovan grundvattenytan vanligen utföras med släntlutningen 1:1,5 i sand. Vid schaktdjup under grundvattenytan måste slänten fläckas ut och tillåtna släntlutningar verifieras genom stabilitets-beräkningar.

Schaktbarhetsklass för förekommande jordar bedöms enligt Rapport R130:1985, utgiven av Bygghälsöversynsmyndigheten. Sanden bedöms vara relativ lättschaktad (klass 3).

Schaktbottenbesiktning skall utföras av geotekniskt sakkunnig innan grundläggningsarbeten påbörjas.

Eventuella upplagsmassor som uppkommer i samband med schakt skall placeras på säkert avstånd från schaktkrön. Detta avstånd skall bestämmas genom en stabilitetsberäkning.

10.3 Grundvattenhantering

För schaktarbeten under eller i närheten av grundvattenytan kan en temporär grundvattensänkning vara nödvändig. Grundvattensänkningen ska ske till en nivå motsvarande fri vattenyta av minst 0,5 m under planerad schaktbotten. Mindre avsänkningar förväntas kunna utföras genom pumpning i lämpligt utformade filterförsedda pumpgropar i schakten.

För omhändertagande av inströmmande yt- och grundvatten ska schaktbotten utföras med fall till diken som i sin tur leds till pumpgroparna.

Pumpvatten ska passera sedimentationsanordning innan utsläpp i recipient.

Tillfällig avsänkning av grundvattennivån får endast utföras om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom erforderlig pumpning. I annat

CH db

fall krävs tillstånd enligt miljöbalken. Länsstyrelsen bör kontaktas i frågan om avsänkning är aktuell.

Avsänkning och länshållning dimensioneras och ansvaras av entreprenören.

10.4 Packning och uppfyllnad

Fyllning, återfyllning och packning ska genomföras vid torr väderlek och utföras enligt anvisningar i AMA Anläggning 13.

Fyllning får inte utföras på tjälad jord eller med tjälade massor.

Materialet som används till fyllning ska vara kontrollerat med hänsyn till radon och vara fritt från föroreningar.

10.5 Anläggning av hårdgjorda ytor

Det rekommenderas att hårdgjorda ytor dimensioneras enligt AMA Anläggning 13 enligt tillåten tjällyftning och rådande jordlager- och hydrogeologiska förhållanden.

11 Dimensionering

11.1 Allmänt

Dimensionering utförs enligt EuroKod, SS-EN 1997-1. Grundläggningen bedöms hänföras till geoteknisk kategori 2 (GK2) och säkerhetsklass 2 (SK2, $\gamma_d=0,91$).

Grundläggningsmetod utförs i enlighet med plattor och dimensioneras därmed enligt dimensioneringsätt DA3.

Dimensioneringen utförs med partialkoefficientmetoden, varvid dimensionerande parametervärden bestäms enligt följande:

$$X_d = \frac{1}{\gamma_m} \cdot \eta \cdot \bar{X}$$

där γ_m = fast partialkoefficient för material
 η = omräkningsfaktor för aktuell geokonstruktion
 \bar{X} = värderat medelvärde baserat på härledda
Materialparametervärden

11.2 Värderade härledda medelvärden

Värderade härledda medelvärden för dimensionering av platta på mark.

Tungheter är antagna enligt TK Geo 13.

en

Tabell 2. Värderade härledda medelvärden

Djup (m u my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m ³)	Effektiv tunghet (kN/m ³)	Hållfasthets- egenskaper	E-modul (MPa)
0,3-4,0	+50,1 - +48,5	Sand	$\gamma = 18$	$\gamma' = 11$	$\varphi' = 37^\circ$	$E = 30$

11.3 Partialkoefficienter

I Tabell 3 anges partialkoefficienter för jordparametrar, γ_m , enligt SS-EN 1997-1.

Tabell 3. Partialkoefficienter för jordparametrar, γ_m .

Material	Symbol	γ_m
Friktionsvinkel, φ'	$\gamma_{\varphi'}$	1,3
Elasticitetsmodul E	γ_E	1,0
Tunghet, γ	γ_γ	1,0

11.4 Omräkningsfaktor

Konstruktören ska, vid beräkning av karakteristiska materialparametervärden, använda omräkningsfaktorn η för varje geokonstruktion enligt anvisningar i EuroKod, SS-EN 1997-1 med nationell bilaga samt IEG tillämpningsdokument. Omräkningsfaktor för plattgrundläggning anges i tabell 4. För övriga geokonstruktioner skall omräkningsfaktorn bestämmas i varje enskilt fall.

Tabell 4. Omräkningsfaktor för plattgrundläggning

η -faktor för plattgrundläggning	Dränerade parametrar	Tunghet
$\eta(1,2,3,4)$	1,0	-
$\eta(5,6)$	0,9	-
$\eta(7,8)$	1,1	-
η	0,99	1,0

11.5 Karakteristiska värden

Karakteristiska värden för dimensionering av platta på mark.

Tabell 5. Karakteristiska värden

Djup (m u my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m ³)	Effektiv tunghet (kN/m ³)	Hållfasthets- egenskaper	E-modul (MPa)
0,3-4,0	+50,1 - +48,5	Sand	$\gamma_k = 18$	$\gamma'_k = 11$	$\varphi'_k = 36,6^\circ$	$E_k = 30$

11.6 Dimensionerande värden

Dimensionerande värden för dimensionering av platta på mark.

Tabell 6. Dimensionerande värden

Djup (m u my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m ³)	Effektiv tunghet (kN/m ³)	Hållfasthets- egenskaper	E-modul (MPa)
0,3-4,0	+50,1 - +48,5	Sand	$\gamma_d = 18$	$\gamma'_d = 11$	$\varphi'_d = 29,7^\circ$	$E_d = 30$

12 Kontroll

Schaktnings- och grundläggningsarbetena ska ske i samråd med geoteknisk sakkunnig. Geoteknisk kontroll ska utföras enligt av entreprenören upprättat kontrollprogram med inriktning på:

- Kontroller med hänsyn till avvikande förhållanden såsom jordart och dess fasthet.
- Schaktbottenbesiktning ska utföras av sakkunnig geotekniker innan grundläggningsarbetena påbörjas.
- Kontroll av grundvattennivån.

ÅF Infrastructure AB Samhällsbyggnad

Geoteknik
Malmö

Ludvig Ehlsson

David Galbraith

OK

[Arkitektur](#)
[Konstruktion](#)
[Mark/VA-projektering](#)

Södra Stenbocksgatan 8
252 47 Helsingborg
042-23 10 30
griab@griab.com

Handläggare:

Mats Wiberg

Granskare:

Linda Capuder

KLIPPANS KOMMUN

VA-utredning

Flexibel skola

Innehållsförteckning

Orientering	3
Befintliga förhållanden	3
Topografi	3
Geoteknik.....	3
Befintligt VA-nät.....	3
Planerad VA-utbyggnad.....	3
Vatten.....	3
Dimensionerande flöde.....	3
Tryckförhållanden	4
Spillvatten.....	4
Dimensionering	4
Dagvatten.....	4
Dimensionering	4
Utjämningsmagasin	5
Bilagor.....	5

Orientering

Griab AB har fått i uppdrag av Klippans kommun att utföra en VA-utredning avseende detaljplaneområde för ny skola, Nyslätt, Klippans tätort.

Området ligger söder om Kristoffers väg. Åt söder avgränsas området av järnväg. Området framgår av Griab:s ritning 4317-100.

Syftet med utredningen är att klarlägga förutsättningar och ge förslag på utbyggnad av VA-försörjning för området.

Befintliga förhållanden

Området består idag av gräsytor för idrottsändamål. Gräsplan är inramad med trädrader. Dungar med buskvegetation förekommer också inom området.

Planområdet ligger inom fastigheten Klippan 3:145.

Topografi

Marken är som högst i den nordöstra delen av planområdet med höjder på ca + 38 m ö h. Området faller mot sydväst till ca + 35.3 m.

Geoteknik

En geoteknisk undersökning i form av "Markteknisk undersökningsrapport (MUR)" samt "Teknisk PM Geoteknik" är utförd av ÅF-Infrastructure 2017-09-20.

Befintligt VA-nät

Vattenledning, V 225 Pvc, finns i anslutning till planområdets södra del.

Spillvattenledning S 225 betong finns i korsningen Mammarpsgatan/Lysmaskgatan, punkt 1.

Dagvattenledning D 225 betong går genom området från Kristoffers väg i norr till Mammarpsgatan i söder. I punkt 1 övergår dimension till D 300.

Planerad VA-utbyggnad

Utformning av skolområdet är inte bestämd. Placering av byggnader etc. är mycket preliminär.

Norr om planområdet finns ett kvarter med 8 bostadsfastigheter som har olägenheter med översvämning vid kraftig nederbörd. Detta kvarter samt gatuavvattning i Kristoffers vägs södra del ska anslutas till nytt dagvattensystem genom planområdets västra del.

Vatten

Dimensionerande flöde

Vid dimensionering av vattenservis har följande antaganden och förutsättningar använts:

Förbrukning skola: 8 m³/elev/år enligt VAV P83.

Maxdygnsfaktor 2.5, maxtimfaktor 3 enligt VAV P 83.

550 elever (preliminär uppgift) x 8 m³ → 4400 m³/år → 0.14 l/s (medelförbrukning)

Maximal normalförbrukning (exkl. brand) $0.14 \text{ l/s} \times 2.5 \times 3.5 = 1.2 \text{ l/s}$

Släckvattenförbrukning beräknas enligt krav på ett brandvattenuttag om 20 l/s enligt områdestyp B2 tabell 2.3 i VAV P 83.

Ny servis V 160 PE i punkt 9.

Tryckförhållanden

Vattenledningsnät ska uppfylla krav som anges i P83. Enligt denna ska tryck inte överstiga 70 mvp. Lägsta tryck i förbindelsepunkt bör inte understiga 15 mvp över högsta tappställe vilket innebär c:a 30 mvp för en 2-våningsbyggnad. Tillgängligt tryck under brandpostuttag ska vara 15 mvp. Enligt uppgift från VA-avdelning är tillgängligt tryck c:a 45 mvp vilket uppfyller ställda krav.

Spillvatten

Dimensionering

Vid dimensionering av spillvattennätet har följande antaganden och förutsättningar använts:

Dimensionerande spillvattenavledning för skolor enligt Svenskt vatten P 110 40 l/elev/d. 550 elever (preliminär uppgift) $\times 40 \text{ l/elev/d} \rightarrow 22\,000 \text{ l/d} \rightarrow 0.26 \text{ l/s}$ (medelförbrukning)

Maxdygnsfaktor 2.5, maxtimfaktor 3 enligt VAV P 83.

Maximal förbrukning $0.26 \text{ l/s} \times 2.5 \times 3.5 = 2.3 \text{ l/s}$

Kapacitet finns i befintligt ledningsnät.

Ny servis 160 PP i punkt 3.

Dagvatten

Dagvattennätet utformas som ett konventionellt självfallsnät fram till ett öppet dagvattenmagasin. Infiltration av dagvatten inom området är möjlig med tanke på de geotekniska förhållandena med sandskikt och mäktighet av 1.5-3 m. Grundvattenyta är dock ganska hög, 0.5-2.5 m under markytan (+34.8-35.8 m). Eftersom grundvattenyta är förhållandevis hög och varierar efter nederbörds mängd under året föreslås att infiltration utformas med ytliga svackdiken etc.

Dimensionering

Vid dimensionering av dagvattennätet har följande antaganden och förutsättningar använts:

Återkomsttider enligt Svenskt vatten P 110 tabell 2.1 "Tät bostadsbebyggelse".

- regnintensitet: 192 l/s/ha (z = 24)
- avrinningskoefficient: 0,4
- regnets varaktighet: 10 min
- regnets återkomsttid: 5 år (fylld ledning)
- regnets återkomsttid: 20 år (trycklinje i marknivå)
- Klimatfaktor 1.3
- Tillåtet utflöde från utjämningsmagasin 20 l/s

Ny servis D 560 PP i punkt 3.

Dimension för dagvattenledning och storlek på magasin är baserat på avrinningsfaktor 0.4.

Denna faktor kan ändras beroende på hur området utformas med val av markbeläggning, infiltration m.m.

Markytan norr om aktuellt planområde lutar mot planområdet. Höjdsättning av området måste utformas så att dagvatten vid skyfall kan avledas öster och väster om bebyggda delar inom planområdet. I söder mot järnvägen höjdsätts markyta så att dagvatten kan avledas västerut längs järnväg som idag.

Utjämningsmagasin

Utjämningsmagasinet är dimensionerat efter samma antaganden och förutsättningar som ledningsnätet, bortsett från att regnets återkomsttid är 20 år.

Den effektiva utjämningsvolymen för detta flöde blir ca 800 m³. Utflödet regleras med en flödesregulator och bräddavlopp som placeras i en nedstigningsbrunn (punkt 1) på utloppsledningen från magasinet.

Befintlig D 225 i punkt 1 belastar idag befintligt nät med c:a 30 l/s. För att minska belastning på befintligt nät maximeras utflödet från magasinet till 20 l/s.

Dagvattenmagasinet kan utformas som ett öppet torrt dagvattenmagasin eller med permanent vattenspegel. Slänter utförs med lutning 1:7 och hårdgörs i vattennivå för att för att minimera risker för lekande barn.

Bilagor

Ritning 431700:100 Ledningsplan, format A1, skala 1:1000

KLIPPAN

Detaljplan för

Del av Klippan 3:145, ny skola vid Kristoffers väg
Klippans kommun, Skåne län

UPPLYSNINGAR

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

Fastighetsgräns
 Planområdesbeteckning
 Högskilvat
 Byggnad
 gångfartsbredd
 Uppgifter om gränslinjer:
 Koordinatsystemet: Sveriges 66 13 30, R=2000.
 Kartan är ett utdrag från vår digitala kartbas.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

Planområdesgräns
 Användningsgräns
 Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

GATA Gata, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

PARK Park, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

NATUR Naturområde, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Kvartersmark

S Skola, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER ALLMÄN PLATS

Utformning

fördrojning Fördrojningsmagasin för dagvatten med en volym av 0 kubikmeter, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Skydd

Bullerskydd 4 Bullerskydd med en höjd av angivet värde i meter över anslutande marknivå, PBL 4 kap. 12 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Omfattning

Marken får inte täckas med byggnad, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högsta byggnadshöjd är angivet värde i meter, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år, PBL 4 kap. 21 §

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Allmän plats, PBL 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

Martin Tång
Planarkitekt

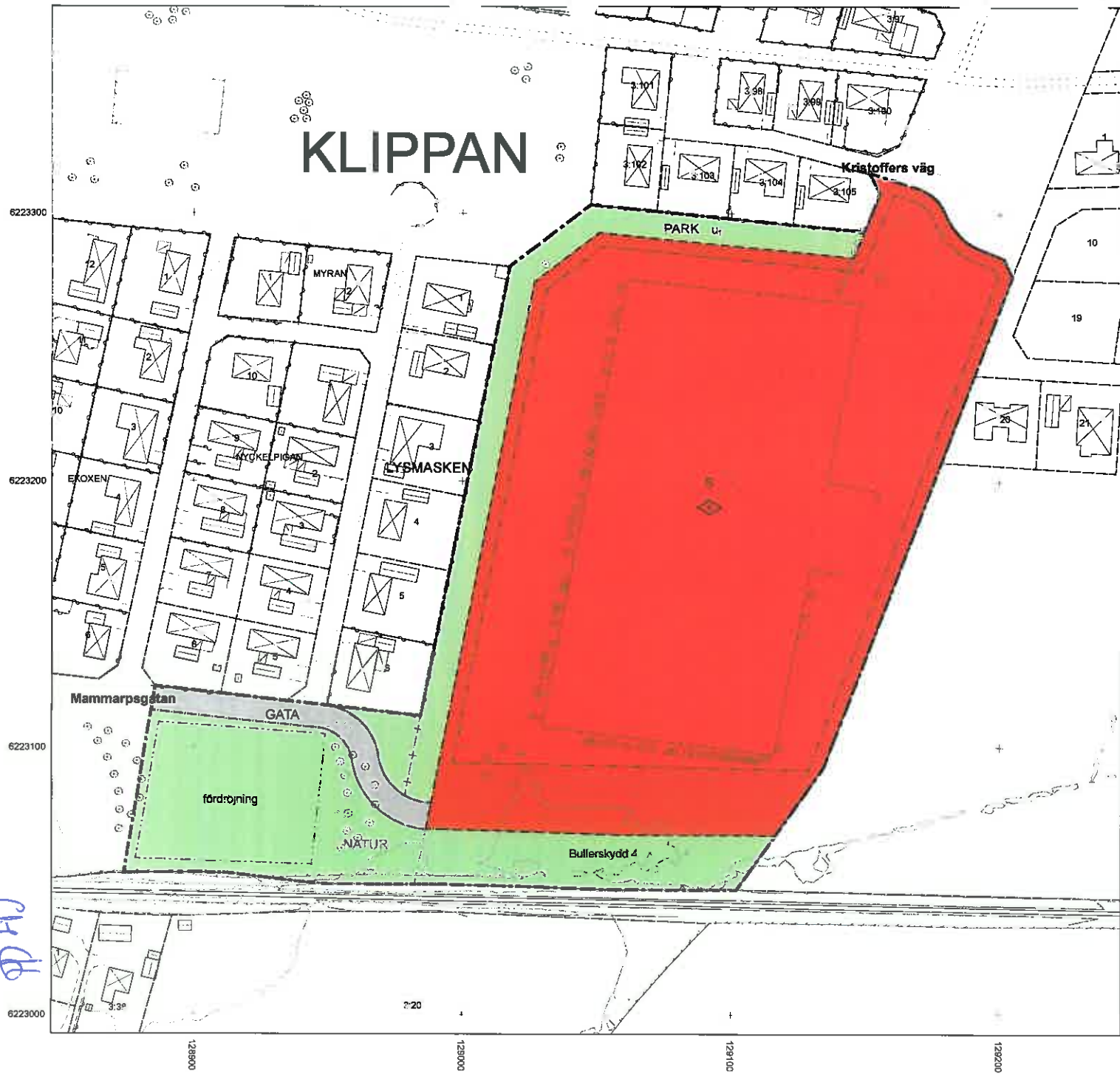

1:1 000

Ks 2015.0806-55.600
 Bilaga Au § 3/18
 Bilaga Ks § 3/18

CRP

§ 35**Granskning av detaljplan för Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117 (Badvägen)**

KS 2016.0834

Ärendet

Klippans kommun och Klippans tätort växer och behovet av bostäder, förskolor och boende för äldre är stort.

Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till vårdboende samt även möjliggöra en ny förskola med upp till 8 avdelningar. Planen överensstämmer med översiktsplanen och bedöms medge cirka 60 bostäder.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 4.

Granskningshandling för Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117, bilaga Ks § 35/18.

Planskiss, bilaga Ks § 35/18.

Kommunstyrelsens beslut

Godkänner att detaljplan för Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117, ställs ut för granskning.

KS 2016.834-12.214
Bilaga Au § 4/18
Bilaga KS § 37/15

Detaljplan för
**Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av
Klippan 3:117**

i Klippans kommun, Skåne län.

GRANSKNINGSHANDLING

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

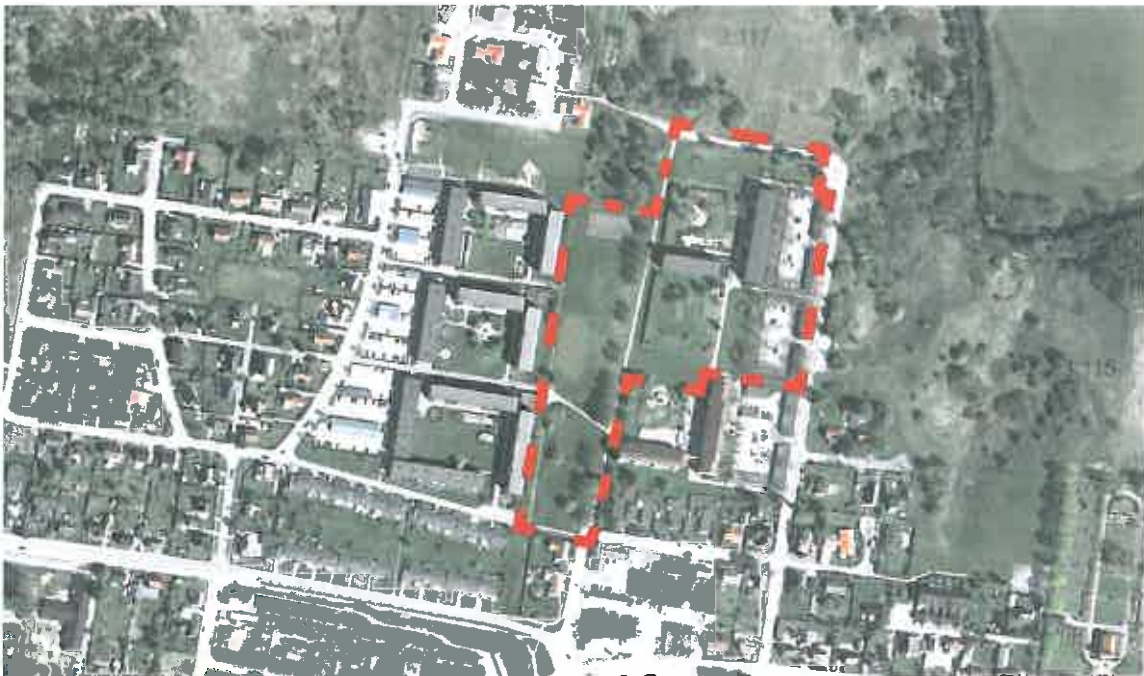
Plankarta med bestämmelser

Planbeskrivning

Samrådsredogörelse

Bullerberäkning

Geoteknisk undersökning

CH

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Klippans kommun och Klippans tätort växer, behovet av bostäder och förskolor är stort. Även boende för äldre behövs. Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till äldreboende samt även möjliggöra en ny förskola med upp till 8 avdelningar. Förslaget anses vara av betydande intresse för allmänheten och handläggs enligt reglerna om utökad förfarande. Förslaget överensstämmer dock med översiktsplanen.

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är beläget drygt 100 meter norr om korsningen Torggatan/ Vedbyvägen och omfattar drygt 40 000 m²

Markägoförhållanden

Planområdet berör fyra fastigheter. Två ägs av Treklövern bostads AB, Nejlikan 19 och 20 och två ägs av Klippans kommun, Klippan 3:145 samt Klippan 3:117.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Förslaget överensstämmer med gällande översiktsplan, som anger att alternativ 1 för ny bostadsbebyggelse är förtätning inom befintliga tätorter.

Detaljplaner

Fastigheterna Nejlikan 19 och 20 berörs av en detaljplan från 1966-11-11, som anger bostadsbebyggelse i tre våningar, strikt reglerad vad gäller placering.

Fastigheten Klippan 3:145 berörs av två detaljplaner från 1962-07-26 samt 1972-07-26 som båda anger allmänplats för park eller plantering i de delar som sammanfaller med planområdet.

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsen gav 2016-06-08 Plan- och byggkontoret uppdrag att ta fram förslag till detaljplan för fastigheten Nejlikan 19–20 samt del av Klippan 3:145.

Miljökonsekvensbeskrivning

Genomförandet av denna detaljplan innebär inte någon betydande påverkan på miljön i den betydelsen som avses i PBL och anser därmed att en MKB inte behöver upprättas.

Motiven för detta sammanfattas nedan, vilket också skall betraktas som en enklare konsekvensbeskrivning.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljökvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Planen innebär inte att några miljökvalitetsnormer kommer att överskridas.

Planområdet omfattas inte av skydd enligt 7 kap. miljöbalken, vilket behandlar skydd av områden.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består av öppna, relativt plana gräsbevuxna ytor med en del större och mindre träd. I de centrala delarna av planområdet finns även en del mindre kullar och buskar.

Radon

Radonmätning har gjorts i två punkter ca. 100 meter nordväst om planområdet och för området gäller lag till normal risk med värden på 10–13 kBq.

Förorenad mark

Inga undersökningar om det finns föroreningar i marken har gjorts. Då marken tidigare varit bebyggd med bostadshus eller endast använts som parkmark föreligger inga misstankar om markföroreningar.

Geoteknik

En markteknisk undersökning har genomförts. Grundläggningsförutsättningarna kan överlag anses vara goda, då jorden under fyllning/mulljord utgörs av fast sandmorän. Grundläggning kan utföras med platta på mark, direkt på förekommande sandmorän. All fyllning och mulljord skall avlägsnas innan grundläggning sker. All grundläggning skall ske på torr och frostfri mark samt på fast och ostörd schaktbotten.

Fornlämningar

Området innehåller inga kända fornlämningar. Skulle fornlämningar påträffas under markarbetet ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Bebyggelse

Omgivning

Omgivande bebyggelse består till största delen av flerbostadshus i rött tegel i 3–4 våningar med byggnadsår runt 1965. Området gränsar även i viss del till lägre villa- och radhusbebyggelse av likande karaktär.

Planområde

Den västra delen av planen består av två bebyggelseområden separerade av ett parkområde. Den södra delen medger bostäder samt bostäder med inslag av vård av lättare karaktär, t.ex. äldreboende till en höjd av två våningar. I den norra delen tillåts fyra våningar. Bebyggelsen med en taklutning på mellan 0–15 grader, byggnadsarean är begränsad till 25% av fastighetsarean.

Den östra delen av planen är uppdelad på tre bebyggelseområden. Det södra medger förskola med en byggnadshöjd av 8 meter. Inom denna fastighet finns också en parkeringsplats med ca. 50 parkeringsplatser.

Det mellersta området medger bostäder och bebyggelsen är begränsad till en byggnadshöjd om 12,5 meter samt en taklutning på mellan 0–15 grader, byggnadsarean är begränsad till 25% av fastighetsarean.

Det nordöstra området medger bostäder med en byggnadshöjd av 3,5 meter och en taklutning på mellan 15–30 grader.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Det södra bebyggelseområdet för bostäder försörjs från Västra Blomstergatan och ansluts till befintlig vändzon. Nuvarande gång- och cykelväg i Östergatans förlängning behålls i befintlig utformning men övergår längst norrut i en ny lokalgata. Den nya lokalgatan kommer att försörja det norra bebyggelseområdet för bostäder inom Klippan 3:145 samt planens nordligaste bebyggelseområde för bostäder och ansluter till vändplatsen vid änden på Badvägen. Bebyggelseområdet för förskolan trafikförsörjs genom befintlig parkeringsplats som ansluter till Badvägen.

Parkering

Befintlig parkering inom kvartersmark för skoländamål medger ca. 50 platser vilket bedöms täcka förskolans behov av både arbetsplats- och besöksparkering. Boendeparkering ska lösas inom kvartersmark enligt kommunens parkeringsnorm.

Kollektivtrafik

Klippans järnvägsstation nås inom 1,5 kilometer via gång- och cykelväg längs Vedbyvägen, Kyrkogatan och Ängelholmsgatan. Tåg mot Helsingborg respektive Hässleholm avgår varje halvtimme under högtrafiktid, och en gång i timmen under lågtrafiktid. Buss 510 mot Ängelholm avgår varje timme under dagtid, och varannan timme kvällar och söndagar.

Trafikbuller

En bullerberäkning har gjorts som visar att nivåerna för områdets mest utsatta punkt som tillåter bostadsbebyggelse och eventuell uteplats ligger på 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 63 dBA maximal vilket understiger gällande riktvärden.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Området ansluts till kommunalt ledningsnät för vatten och spillvatten i Badvägen samt Västra Blomstergatan.

Dagvatten

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten. Inom kvartersmark ska dagvatten i första hand omhändertas i ett trögt system och infiltreras/fördröjas innan det leds vidare till det kommunala dagvattennätet. Fördröjningsmagasin förläggs inom kvartersmark för tekniska anläggningar (E) till en volym av 200 m³/ha tillkommande hårdjord yta.

Uppvärmning

Uppvärmning sker lämpligen med fjärrvärme då det finns inom området.

Avfallshantering

Avfallshantering ska ske i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

El och Tele

Krafringen har en transformatorstation och ledningar inom området som behöver flyttas för att genomföra planen. En flytt bekostas av kommunen.

Skanova har kabelanläggningar inom planområdet som kan beröras av genomförandet. Flyttning eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa Skanovas kabelanläggningars funktion bekostas av exploatören/fastighetsägaren.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljö kvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Recipient för dagvatten från det aktuella planområdet är Rönne å som enligt VISS inte uppnår god kemisk status. Planförslaget anger att dagvatten ska infiltreras och fördröjas lokalt inom planområdet och innebär därmed inte någon påverkan på miljö kvalitetsnormerna för Rönne Å.

Markens beskaffenhet tillåter infiltration i hela området.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska och ekonomiska frågor

Tidplan

Samråd	maj
Granskning	januari
Antagande	mars
Laga kraft	maj 2018

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag då planen vinner laga kraft. Planen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång, tills den ändras eller upphävs. Detta kan då ske utan ersättning till berörda fastighetsägare.

Bygglov kan lämnas även efter genomförandetidens utgång.

Huvudmannaskap för allmänna platser

Kommunen är huvudman för allmänplatsmark.

Tekniska åtgärder

En ny gata behöver anläggas i planområdets norra del från vändplatsen vid Badvägens ände total sträcka av ca. 180 meter.

Avgifter

Inget avtal om planavgift har upprättats, planavgift tas därför ut i samband med byggande enligt denna plan.

Avgift för fastighetsreglering belastar exploitören.

Avgift för VA-anslutning tas ut enligt vid aktuell tid gällande taxa.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Klippans kommun behöver lösa in mark för ny lokal gata som idag hör till fastigheten Nejlikan 20 till en yta av ca 800m². Kommunen kan med stöd av detaljplanen lösa in marken utan överenskommelse med den berörda fastighetsägaren. Klippans kommun ska initiera och bekosta den fastighetsbildning som behövs för planens genomförande.

Förslag till beslut: Granskning.

Martin Tång
Planarkitekt

**Detaljplan för
Nejlikan 19 & 20, del av klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117
i Klippans kommun, Skåne län**

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Detaljplanen har varit föremål för samråd under perioden 2017-05-26 till 2017-06-16. Under samrådstiden fanns planhandlingarna tillgängliga på Plan- och byggkontorets anslagstavla i kommunhuset, Klippan samt på kommunens hemsida. Vid samrådets början underrättades berörda fastighetsägare, myndigheter och kommunala instanser skriftligen. 2017-06-08 hölls även ett samrådsmöte i Snyggatorpsskolans aula med cirka 30 deltagare.

Under samrådstiden har 14 skrivelser inkommit.

Framförda synpunkter har i detta dokument i viss mån sammanfattats i syfte att göra samrådsredogörelsen mer överskådlig och lättillgänglig. Inkomna skrivelser finns tillgängliga i sin helhet på Kommunhuset, Klippan.

1 Riksbyggen BRF Solslätt

Vi motsätter oss bostadsbebyggelse på grönområdet mellan Solslätt och Badvägen. Vi har inget att invända mot förskola på förslagen plats. Motiven är att Solslätt och Badvägen är stora bostadsområden som behöver den grönytan som finns. Det bör inte öppnas upp för trafik mellan östra/västra blomster gatan. Västra Blomstergatan är ytterst smal förbi Blåklinten. Det bör fortsatt finnas en asfalterad cykelväg mellan Solslätt och Badvägen. BRF solslätt önskar köpa till en bit mark vid utfarten till vårt traktorgarage.

***Kommentar:** Planförslaget överensstämmer med Översiktsplanen som anger att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning inom befintliga tätorter. Området är även utpekad i kommunens Bostadsförsörjningsprogram som lämpligt för förtätning. I planförslaget sparas drygt 20% av grönområdet till fortsatt parkmark, detta tillsammans med övrig grönstruktur i närområdet gör att Plan- och byggnämnden menar att behovet är tillgodosett. Planen ändras så att Östra/Västra Blomstergatan inte öppnas för trafik.*

2 Fastighetsägare Tulpanen 12 och Nejlikan 17

Befolkningsprognoserna i bostadsförsörjningsprogrammet är osäkra och vi vet inte om de kommer håll. Om planen förvekligas kan det leda till att vi återigen har tomma lägenheter och måste riva. Efterfrågan på hyresrätter är främst 2–3 rum och marklägenheter. Vi föreslår att flytta förskolan till den norra delen för att komma närmare naturen och bygga bostäder där det tidigare var flerfamiljshus. Vi föreslår en mer varierad bebyggelse med villor, kedjehus och marklägenheter i max 3,5 meter på den västra delen. Ett nytt bostadsområde och förskola kommer generera mycket trafik, T-korsningen Östra/västra Blomstergatan kommer bli farlig och är därför olämplig.

***Kommentar:** Planförslaget överensstämmer med Översiktsplanen som anger att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning inom befintliga tätorter. Området är även utpekad i kommunens Bostadsförsörjningsprogram som lämpligt för förtätning. Kommunen har dessutom ett nytt befolkningsmål om 19 500 invånare till 2026. Plan- och byggnämnden tackar för det fina och genomtänkta förslaget. Planen ändras så att genomfart Östra/Västra Blomstergatan blir möjligt. Bebyggelseområdet i den sydöstra delen ändras till 2 våningar. Plan- och byggnämnden anser dock att förskolan är bäst lämpad i den centrala delen av planområdet då fastighetsstrukturen i den norra delen...*

OK

4 Barn- och utbildningsförvaltningen

Barn och utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslag till placering av ny förskola.

5 Boende BRF Solslätt

Jag motsätter mig planerna på att bygga på denna mark

1. Grönområdet försvinner som nyttjas framförallt av barn och djurägare
2. Parkeringsproblem
3. Värdeinsänkning av lägenheterna på Östra solgatan
4. Den fria känslan försvinner totalt

***Kommentar:** Planförslaget överensstämmer med Översiktsplanen som anger att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning inom befintliga tätorter. Området är även utpekade i kommunens Bostadsförsörjningsprogram som lämpligt för förtätning. I planförslaget sparas drygt 20% av grönområdet till fortsatt parkmark, detta tillsammans med övrig grönstruktur i närområdet gör att Plan- och byggnämnden menar att behovet är tillgodosett. Parkering ska och kan lösas inom kvartersmark för bostäder enligt kommunens parkeringsnorm.*

6 Boende Måbäret 12

Jag motsätter mig planerna på att bygga på denna mark

1. Grönområdet försvinner som nyttjas framförallt av barn och djurägare
2. Parkeringsproblem
3. Värdeinsänkning av lägenheterna på Östra solgatan
4. Den fria känslan försvinner totalt

***Kommentar:** Planförslaget överensstämmer med Översiktsplanen som anger att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning inom befintliga tätorter. Området är även utpekade i kommunens Bostadsförsörjningsprogram som lämpligt för förtätning. I planförslaget sparas drygt 20% av grönområdet till fortsatt parkmark, detta tillsammans med övrig grönstruktur i närområdet gör att Plan- och byggnämnden menar att behovet är tillgodosett. Parkering ska och kan lösas inom kvartersmark för bostäder enligt kommunens parkeringsnorm.*

7 Boende

Tror kommunen att man vill bo på en byggarbetsplats? Klippan är ingen storstad, man vill ha sina grönområden där barnen kan leka fritt. Många djurägare utnyttjar grönområdet. Det kommer bli parkeringsproblem. Lägenheterna kommer minska i värde. För några år sedan rev man här och nu ska man bygga.

***Kommentar:** Planförslaget överensstämmer med Översiktsplanen som anger att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning inom befintliga tätorter. Området är även utpekade i kommunens Bostadsförsörjningsprogram som lämpligt för förtätning. I planförslaget sparas drygt 20% av grönområdet till fortsatt parkmark, detta tillsammans med övrig grönstruktur i närområdet gör att Plan- och byggnämnden menar att behovet är tillgodosett. Parkering ska och kan lösas inom kvartersmark för bostäder enligt kommunens parkeringsnorm.*

8 Närab

Då planen innehåller förskola vill vi betona vikten av att renhållningsfordonen kan ta sig till avfallsutrymmen på ett trafiksäkert sätt samt med god arbetsmiljö.

Kommentar:

Synpunkten noteras. Den slutliga utformningen av in och utfarter görs i bygglovsskedet.

CH dk

9 E.ON El/Gas

Inga synpunkter.

10 Lantmäteriet

Koordinatangivelser på kartan underlättar för oss. Skrivningen angående inlösen av allmänplatsmark bör förtydligas så att det framgår att kommunen med stöd av detaljplanen har rätt att lösa in den allmänna platsen utan överenskommelse med den berörda fastighetsägaren. Det anges inte vem som initierar och bekostar den fastighetsbildning som behövs för genomförandet av planen.

Kommentar: Planen ändras enligt synpunkter.

11 TeliaSonera Skanova Access

Skanova har kabelanläggningar inom planområdet som kan beröras av genomförandet. Med anledning av detta vill vi få infört i genomförande beskrivningen:

"Flyttning eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa Skanovas kabelanläggningars funktion ska bekostas av exploatören/fastighetsägaren."

Kommentar: Planen ändras enligt synpunkt.

12 Trafikverket

Inga synpunkter

13 Räddningstjänsten

Brandvattenförsörjning

Det ska framgå i detaljplanen att brandvattenförsörjning skall anordnas i området. Systemet ska baseras på att bränder skall släckas med vatten direkt från brandpost (konventionellt system). Flödet i brandposterna skall dimensioneras enligt tillämpbara delar i Vatten- och avloppsföreningens råd, VAV P83 och VAV P76 (skall framgå i detaljplanen). Lägsta flöde ska vara 600 l/s.

Avståndet mellan brandposterna skall vara maximalt 150 meter och avståndet mellan brandpost och uppställningsplats för släckbil skall inte överstiga 75 m (skall framgå i detaljplanen). Skall avsteg göras från VAV P83 och VAV P76 skall lösningen förankras hos brandförsvaret.

Information inför byggprocessen

Åtkomlighet för räddningstjänstens fordon

Åtkomlighet för räddningstjänstens fordon skall anordnas inom området. Avståndet mellan körbar väg och byggnadernas entré får inte överstiga 50 m.

Utrymning med hjälp av räddningstjänsten (≤ 11 m)

Skall utrymning ske med hjälp av räddningstjänstens stegutrustning får inte avståndet mellan fönsters underkant/balkongräcke och marken överstiga 11 m samt att markytor intill fasaden skall vara utformad så att bärbar stege kan ställas upp.

Utrymning med hjälp av räddningstjänsten (≤ 23 m)

Skall utrymning ske med hjälp av räddningstjänstens höjdfordon får inte avståndet mellan fönsters underkant/balkongräcke överstiga 23 m och åtkomlighet för räddningstjänstens höjdfordon måste säkerställas via det normala vägnätet eller via särskilda räddningsvägar.

Generellt gäller att räddningsvägar

- skall ha en körbanebredd om minst 3 m och en vertikalradie om minst 50 m,
- skall ha en innerradie om minst 9,1 m,
- skall ha minst 4 m fri höjd,
- skall tåla axeltrycket 100 kN,

CH H

- skall ha ett hårdgjort ytlager,
- skall ha en högsta längslutning om 8 % och ett högsta tvärfall om 2 %,
- skall vinterväghållas.

Generellt gäller att uppställningsplatser för höjdfordon

- skall vara minst 5 m breda med samma bärighet som övriga räddningsvägar,
- skall vara förlagda utanför ytterkanten av de balkonger eller fönster som skall kunna nås med höjdfordonet. Avståndet mellan husväggen och höjdfordonets rotationscentrum bör inte överstiga 9 m.
- skall vara minst 12 m långa och inte ha större lutning än 8,5 % i någon riktning, samt skall vinterväghållas,
- bör kunna nås utan att backa fordonet.

Kommentar: Synpunkterna betraktas som generella, och regleras inte specifikt i en detaljplan.

14 Länsstyrelsen

Planhandlingarna bör förtydligas avseende ansvar för dagvatten. Länsstyrelsen rekommenderar att handlingarna kompletteras med information om planförfarande.

Kommentar: Planen ändras enligt synpunkter.

Förslag till beslut: Granskning.

Martin Tång
Planarkitekt

CH KB

Beräkning av vägtrafikbuller**2017-04-04**

Enl. Naturvårdsverkets modell, rev 1996, Buller VÄG II ver. 1.2.7. Trivector AB

Sida 1

Klippans kommun, Plan- och Bygg

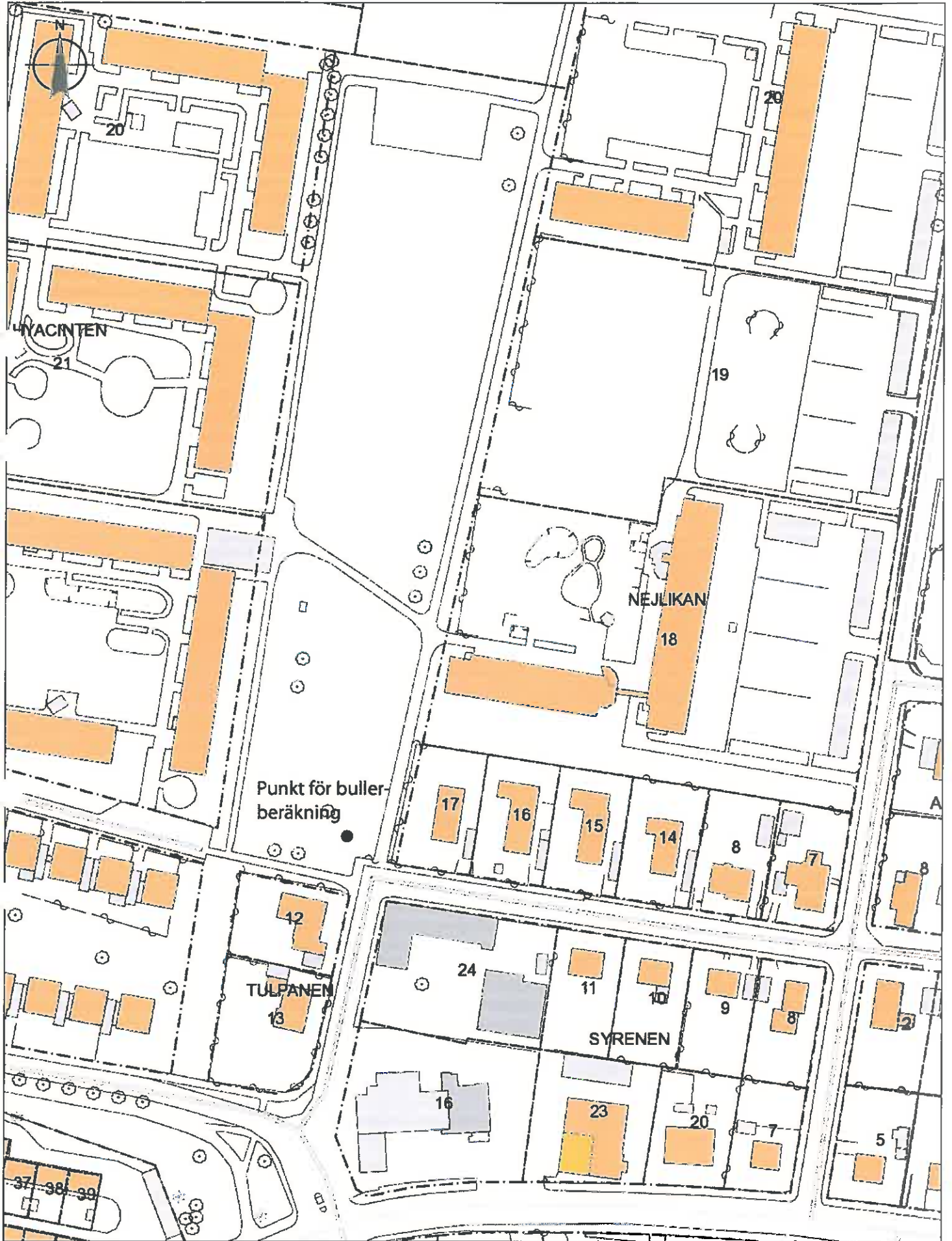
Objekt: **Solslätt**
Beskrivning: **DP, Bostäder och Förskola**
Handläggare: **Martin Tång**
Filnamn: **Buller.vbx**

Resultat	
Ekvivalentnivå	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	50 dBA
Maxnivå, Max 5% överskridanden per dygn	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	63 dBA

Mottagarens höjd över marken (m): 2,0

Väg / vägelement	1
Antal fordon/dygn	2 600
Andel tunga fordon (%)	10
Medelhastighet (km/h)	50
Medelhastighet, tunga fordon (km/h)	50
Vägbredd köryta (m)	9,0
Väglutning (promille)	0
Mottagaravstånd (m)	90,0
Bankhöjd över reflektionsplan (m)	0,0
Skärmhöjd över reflektionsplan (m)	--
Mottagarens höjd över reflektionsplan (m)	2,0
Vinkelområde (grader)	0 - 180
Marktyp (Väg/Skärm till mottagare)	Hård
Marktyp (Väg till skärm)	--
Skärm	Nej
Fasadkorrektioner mm	--
Vägbeläggningskorrektion	Nej
Beräknat reflektionsplan	Nej
Andel tunga fordon på natten (av alla tunga)	--
Andel lätta fordon på natten (av alla lätta)	--
Maxnivåvillkor tunga/överskridande (%)	--
Bullertillskott ekv nivå (dBA)	50,2
Bullertillskott maxnivå (dBA)	62,6

CH

Punkt för bullerberäkning

HYACINTEN

NEJLIKAN

TULPANEN

SYRENE

1:1 500

0

30

60

120 Meter

CW

FSK NEJLIKA, KLIPPANS KOMMUN

TEKNISK PM GEOTEKNIK

2017-09-22

CH
16

DOKUMENTINFORMATION	
Uppdrag	Fsk Nejlika Klippan
Uppdragsnummer	741950
GNR	13607
Datum	2017-09-22
Revidering	

Beställare	Klippans kommun
Beställarens referens	Ardiana Demjaha Trädgårdsgatan 12, 264 80 Klippan

Uppdragsledare	David Galbraith Tfn. 010-505 38 12 Mail: David Galbraith@afconsult.com	
Upprättad av	Ludvig Ehlorsson	
Granskad av	David Galbraith	

CH

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
2	ÄNDAMÅL	4
3	OBJEKT	4
4	UNDERLAGSMATERIAL	5
4.1	Allmänt	5
4.2	Utförd undersökning	5
5	STYRANDE DOKUMENT	5
6	PLANERAD BYGGNATION	5
7	MARKFÖRHÅLLANDEN	5
8	GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	6
8.1	Allmänt	6
8.2	Jordlagerförhållanden	6
9	HYDROGEOLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	6
10	GEOTEKNISKA REKOMMENDATIONER	7
10.1	Grundläggning	7
10.2	Schaktarbeten	7
10.3	Grundvattenhantering	7
10.4	Packning och uppfyllnad	8
10.5	Anläggning av hårdgjorda ytor	8
11	DIMENSIONERING	8
11.1	Allmänt	8
11.2	Värderade härledda medelvärden	9
11.3	Partialkoefficienter	9
11.4	Omräkningsfaktor	10
11.5	Karakteristiska värden	10
11.6	Dimensionerande värden	11
12	KONTROLL	11

CM

1 Inledning

På uppdrag av Klippans kommun, har ÅF Infrastructure AB, Malmö, utfört en geoteknisk och miljöteknisk markundersökning för en ny förskola i Klippan.

2 Ändamål

Syftet med den geotekniska undersökningen har varit att fastställa jordlagerföljd samt jordlagrens tekniska egenskaper. Resultaten ska utgöra underlag vid bedömning av grundläggningsförhållandena inför byggnation av en ny förskola.

3 Objekt

Undersökningsområdet är beläget i den nordvästra delen av Klippan och begränsas av Badvägen i öst och Östra Blomstergatan i söder. Undersökningsområdet är fritt från byggnader men på de angränsande fastigheterna mot norr och söder finns befintliga byggnader.

Figur 1. Översiktskarta över aktuellt område. Ungefärligt undersökningsområde är markerat med röd streckad linje. Flygfoto från eniro.se.

4 Underlagsmaterial

4.1 Allmänt

Följande underlagsmaterial har använts i detta uppdrag:

- *Nybyggnadskarta över fastigheterna Nejlikan 19 och 20, tillhandahållen av Klippans kommun.*
- *Ledningsunderlag inhämtad från Ledningskollen.*
- *Jordartskartan SGU, Ser Ae nr 42, , Skala 1:50 000.*
- *Jorddjupskartan skala 1:50 000, SGU.*

4.2 Utförd undersökning

Resultat från utförd fältundersökning redovisas i:

- *Markteknisk Undersökningsrapport (MUR), Geoteknik, Fsk Nejlika, Klippan, upprättad av ÅF Infrastructure AB, uppdragsnummer 741950, daterad 2017-09-22.*

5 Styrande dokument

Denna PM ansluter till SS-EN 1997-1 med tillhörande nationell bilaga. Tillämpningsdokument enligt IEG ska användas för respektive konstruktionstyp.

6 Planerad byggnation

Det planeras att uppföras en ny förskola på undersökt fastighet. Grundläggningsnivån är vid upprättandet av denna rapport inte känd.

7 Markförhållanden

Området vid undersökningspunkterna är flackt. Uppmätt marknivå i undersökningspunkterna varierar mellan +37,5 och +37,3 meter över havet. Markytan utgörs av gräsytor samt enstaka träd och buskar.

8 Geotekniska förhållanden

8.1 Allmänt

De geotekniska förhållandena har utvärderats från genomförda störda provtagningar samt hejarsonderingar.

Utförda undersökningar visar att jordlagren utgörs av **yllning** bestående av främst mulljord/sandig mulljord och sand, som ligger ovanpå naturlig **lermorän**.

8.2 Jordlagerförhållanden

Fyllningen utgörs överst av 0,2-0,7 m mulljord/sandig mulljord (materialtyp 6B, tjälfarlighetsklass 1). I undersökningspunkterna AF3, AF6, AF7 och AF8 påträffas ett lager med fyllning bestående av sand (materialtyp 2, tjälfarlighetsklass 1) samt byggrester i form av tegel och betong på mellan 0,2 och 2 m djup under befintlig markyta.

Fyllningen, bestående av sand, har en hög lagringstäthet. Friktionsvinkeln har utvärderats till 36°, tolkat utifrån hejar-sonderingar.

Sandmorän (materialtyp 2, tjälfarlighetsklass 1) har påträffats underst i jordlagerföljden på mellan 0,3 och 2 m djup under befintlig markyta. Sandmoränen har en mycket hög lagringstäthet, friktionsvinkeln har utvärderats till ca 38° utifrån hejar-sonderingar.

Samtliga hejar-sonderingar avslutades utan att stopp erhållits (SGF stoppkod 90).

9 Hydrogeologiska förhållanden

Grundvattenrör har installerats i punkten AF5. Grundvattenröret benämns AF5_GV. Nivåmätning av grundvattenytan i detta rör har utförts vid två tillfällen. Resultat av grundvattenmätningar redovisas i tabell 1. .

I samband med skruvprovtagning har fri vattenyta observerats i samtliga borrhål, på ett djup mellan 2,7 och 3,0 meter under befintlig markyta. Detta motsvarar nivåer på mellan +34,3 och 34,7 meter över havet.

Grundvattenytans nivå kan förväntas variera med nederbördsförhållanden och årstid.

Tabell 1. Utförda nivåmätningar av grundvattenytan samt resultat.

Grundvattenrör	Datum för mätning	Djup (m under markytan)	Nivå
AF5_GV	2017-09-14	3,2	+34,35
	2017-09-19	3,1	+34,39

CM dt

10 Geotekniska rekommendationer

10.1 Grundläggning

Grundläggningsförutsättningarna kan överlag anses vara goda, då jorden under fyllning/mulljord utgörs av fast sandmorän.

Grundläggning föreslås utföras med platta på mark, direkt på förekommande sandmorän. All fyllning och mulljord skall avlägsnas innan grundläggning sker.

Grundläggningsnivå för nya byggnader är inte känd vid upprättandet av detta PM.

All grundläggning skall ske på torr och frostfri mark samt på fast och ostörd schaktbotten.

10.2 Schaktarbeten

Schaktarbetena ska utföras i enlighet med AMA Anläggning 13 samt anvisningar i skriften *Schakta säkert*.

Släntlutningar för schakter anpassas efter jordens hållfasthet/friktionsvinkel samt väderlek, schaktdjup och närhet till grundvattenytan. Grunda schakter kan ovan grundvattenytan vanligen utföras med släntlutningen 1:1,5 i sandmoränen. Vid schaktdjup under grundvattenytan måste slänten fläckas ut och tillåtna släntlutningar verifieras genom stabilitets-beräkningar.

Schaktbarhetsklass för förekommande jordar bedöms enligt Rapport R130:1985, utgiven av Bygghälsöversynsmyndigheten. Fyllningen och sandmoränen bedöms vara relativt lättschaktad (klass 1-2).

Schaktbottenbesiktning skall utföras av geotekniskt sakkunnig innan grundläggningsarbeten påbörjas.

Eventuella upplagsmassor som uppkommer i samband med schakt skall placeras på säkert avstånd från schaktkrön. Detta avstånd skall bestämmas genom en stabilitetsberäkning.

10.3 Grundvattenhantering

För schaktarbeten under eller i närheten av grundvattenytan kan en temporär grundvattensänkning vara nödvändig. Grundvattensänkningen ska ske till en nivå motsvarande fri vattenyta av minst 0,5 m under planerad schaktbotten. Mindre avsänkningar förväntas kunna utföras genom pumpning i lämpligt utformade filterförsedda pumpgropar i schakten.

För omhändertagande av inströmmande yt- och grundvatten ska schaktbotten utföras med fall till diken som i sin tur leds till pumpgroparna.

Pumpvatten ska passera sedimentationsanordning innan utsläpp i recipient.

CH

Tillfällig avsänkning av grundvattennivån får endast utföras om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom erforderlig pumpning. I annat fall krävs tillstånd enligt miljöbalken. Länsstyrelsen bör kontaktas i frågan om avsänkning är aktuell. Avsänkning och läns hållning dimensioneras och ansvaras av entreprenören.

10.4 Packning och uppfyllnad

Fyllning, återfyllning och packning ska genomföras vid torr väderlek och utföras enligt anvisningar i AMA Anläggning 13.

Fyllning får inte utföras på tjälad jord eller med tjälade massor.

Materialet som används till fyllning ska vara kontrollerat med hänsyn till radon och vara fritt från föroreningar.

10.5 Anläggning av hårdgjorda ytor

Det rekommenderas att hårdgjorda ytor dimensioneras enligt AMA Anläggning 13 enligt tillåten tjällyftning och rådande jordlager- och hydrogeologiska förhållanden.

11 Dimensionering

11.1 Allmänt

Dimensionering utförs enligt EuroKod, SS-EN 1997-1. Grundläggningen bedöms hänföras till geoteknisk kategori 2 (GK2) och säkerhetsklass 2 (SK2, $\gamma_d=0,91$).

Grundläggningsmetod utförs i enlighet med plattor och dimensioneras därmed enligt dimensioneringsätt DA3.

Dimensioneringen utförs med partialkoefficientmetoden, varvid dimensionerande parametervärden bestäms enligt följande:

$$X_d = \frac{1}{\gamma_m} \cdot \eta \cdot \bar{X}$$

där γ_m = fast partialkoefficient för material
 η = omräkningsfaktor för aktuell geokonstruktion
 \bar{X} = värderat medelvärde baserat på härledda
Materialparametervärden

CH dt

11.2 Värderade härledda medelvärden

Värderade härledda medelvärden för dimensionering av platta på mark.

Tungheter är antagna enligt TK Geo 13.

Tabell 2. Värderade härledda medelvärden

Djup (m u my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m ³)	Effektiv tunghet (kN/m ³)	Hållfasthets- egenskaper	E-modul (MPa)
0,2-2,0 (bh AF3, AF6, AF7, AF8)	+37,1 - +35,3	Fyllning av sand	$\gamma = 18$	$\gamma' = 11$	$\varphi' = 35^\circ$	$E = 20$
0,3-4,0	+37 - +33	Sandmorän	$\gamma = 20$	$\gamma' = 12$	$\varphi' = 38^\circ$	$E = 30$

11.3 Partialkoefficienter

I Tabell 3 anges partialkoefficienter för jordparametrar, γ_m , enligt SS-EN 1997-1.

Tabell 3. Partialkoefficienter för jordparametrar, γ_m .

Material	Symbol	γ_s
Effektiv kohesion, c'	γ_c	1,3
Friktionsvinkel, φ'	γ_φ	1,3
Odränerad skjuvhållfasthet, c_u	γ_{c_u}	1,5
Elasticitetsmodul E	γ_M	1,0
Tunghet, γ	γ_T	1,0

CH *CH*

11.4 Omräkningsfaktor

Konstruktören ska, vid beräkning av karakteristiska materialparametervärden, använda omräkningsfaktorn η för varje geokonstruktion enligt anvisningar i EuroKod, SS-EN 1997-1 med nationell bilaga samt IEG tillämpningsdokument. Omräkningsfaktor för plattgrundläggning anges i tabell 4:

Tabell 4. Omräkningsfaktor för plattgrundläggning

η -faktor för plattgrundläggning	Dränerade parametrar	Tunghet
$\eta(1,2,3,4)$	1,0	-
$\eta(5,6)$	0,9	-
$\eta(7,8)$	1,1	-
η	0,99	1,0

11.5 Karakteristiska värden

Karakteristiska värden för dimensionering av platta på mark.

Tabell 5. Karakteristiska värden

Djup (m i my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m^3)	Effektiv tunghet (kN/m^3)	Hållfasthets-egenskaper	E-modul (MPa)
0,2-2,0 (bh AF3, AF6, AF7, AF8)	+37,1 - +35,3	Fyllning av sand	$\gamma_k = 18$	$\gamma'_k = 11$	$\varphi'_k = 34,7^\circ$	$E_k = 20$
0,3-4,0	+37 - +33	Sandmorän	$\gamma_k = 20$	$\gamma'_k = 12$	$\varphi'_k = 37,7^\circ$	$E_k = 30$

11.6 Dimensionerande värden

Dimensionerande värden för dimensionering av platta på mark.

Tabell 6. Dimensionerande värden

Djup (m u my)	Nivå	Jordart	Tunghet (kN/m ³)	Effektiv tunghet (kN/m ³)	Hållfasthets- egenskaper	E-modul (MPa)
0,2-2,0 (bh AF3, AF6, AF7, AF8)	+37,1 - +35,3	Fyllning av sand	$\gamma_d = 18$	$\gamma'_d = 11$	$\varphi'_d = 28,0^\circ$	$E_d = 20$
0,3-4,0	+37 - +33	Sandmorän	$\gamma_d = 20$	$\gamma'_d = 12$	$\varphi'_d = 30,7^\circ$	$E_d = 30$

12 Kontroll

Schaktnings- och grundläggningsarbetena ska ske i samråd med geoteknisk sakkunnig. Geoteknisk kontroll ska utföras enligt av entreprenören upprättat kontrollprogram med inriktning på:

- Kontroller med hänsyn till avvikande förhållanden såsom jordart och dess fasthet.
- Schaktbottenbesiktning ska utföras av sakkunnig geotekniker innan grundläggningsarbetena påbörjas.
- Kontroll av grundvattennivån.

ÅF Infrastructure AB Samhällsbyggnad

Geoteknik
Malmö

Ludvig Ehlorsson

David Galbraith

Detaljplan för
Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt
del av Klippan 3:117
 Klippans kommun, Skåne län

UPPLYSNINGAR

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- fastighetsgrän
 - fastighetsbeteckning
 - höjderna
 - byggnad
 - gångföretsareal
- Uppgifter om grundkartan:
 Koordinatstyrelsen Sveriges 90 13 30, 9042000
 Kartan är ett utdrag från vår digitala kartbas.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
 Endast angiven användning och utformning är tillåten.
 Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Egenskapsgräns och administrativ gräns

ILLUSTRATIONER

- Illustrationshjälpe
- Illustrationssyfte

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

- Lokaltrafik
- Gångtrafik
- Anlagd park

Kvartersmark

- BE Bostäder, Tekniska anläggningar
- BDE Bostäder, Vård, Tekniska anläggningar
- S Skola
- Parkering, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Utnyttjandegrad
 Största byggnadsarea i procent av fastighetsarea

e₂ 00

Begränsning av markens utnyttjande
 Marken får inte förses med byggnad

Höjd på byggnader
 Höjdstörsta byggnadshöjd i meter

Takvinkel
 Minsta/största takvinkel i grader

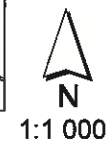
ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandebuden är 5 år från det datum planen vinner laga kraft

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u Marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar
- z Markreservat för allmännyttig körtrafik. Kvartersmark, PBL 4 kap. 6 §

Martin Tång
 Planarkitekt

Bilaga A till § 4/18
 Bilaga KS § 35/18
 KS 2016.0834-13.214

§ 36**Lokalförsörjningsprocessen i Klippans kommun**

KS 2018.0031

Ärendet

Teknisk chef Ardiana Demjaha informerar om brister i kommunens lokalförsörjningsprocess. Det finns därför ett behov av att säkerställa att samtliga förvaltningar arbetar enligt samma riktlinjer och att det görs tydligt för samtliga hur kommunens lokalförsörjningsprocess ser ut.

I kommunens författningssamling, antagen av Kommunfullmäktige 2006-10-24 § 89, finns i femte delen *Ekonomiska föreskrifter* tillämpningsanvisningar gällande hur förslag till investeringar som avser byggnad/anläggning ska hanteras. Det framgår bland annat att berörd nämnd/förvaltning i det årliga budgetarbetet ska lyfta förslag och önskemål om investeringar för de närmaste fyra åren (uppdaterades 2017-04-25).

Vikten av att samtliga förvaltningar arbetar enligt anvisningarna har vid ett antal tillfällen blivit tydlig när det har uppkommit oklarheter kring hur planeringen för diverse investeringar ska gå till.

Fastighetsavdelningen har i mellanåt haft svårigheter att genomföra sitt arbete på ett effektivt sätt. Det har bland övriga förvaltningar saknats långsiktiga planer på investeringar och beställningar har ofta inkommit med kort varsel. Detta har gjort det svårt för fastighetsavdelningen att driva ett strukturerat och kvalitetssäkrat arbete gällande lokalförsörjningen i kommunen.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att uppdra till kommunledningsförvaltningen att säkerställa att respektive förvaltning lyfter författningssamlingens femte kapitel, sid 60–63 rörande investeringar, bland berörda tjänstemän och i sina nämnder samt att uppdra till kommunledningen att ta fram tidplan och förslag på process för långtidsplan av lokalbehoven i kommunen.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniska utskottet 2018-01-16, § 3.

Lokalförsörjningsprocess Klippans kommun, bilaga Ks § 36/18.

Författningssamling, del 5 Ekonomiska föreskrifter, sidan 60–63 med bilaga, bilaga Ks § 36/18.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdrar till kommunledningsförvaltningen att säkerställa att respektive förvaltning lyfter författningssamlingens femte kapitel, sid 60–63 rörande

- investeringar, bland berörda tjänstemän och i sina nämnder.
2. Uppdrar till kommunledningen att ta fram tidplan och förslag på process för långtidsplan av lokalbehoven inom kommunen.
-

LOKALFÖRSÖRJNINGSPROCESS KLIPPANS KOMMUN 2018

Politik

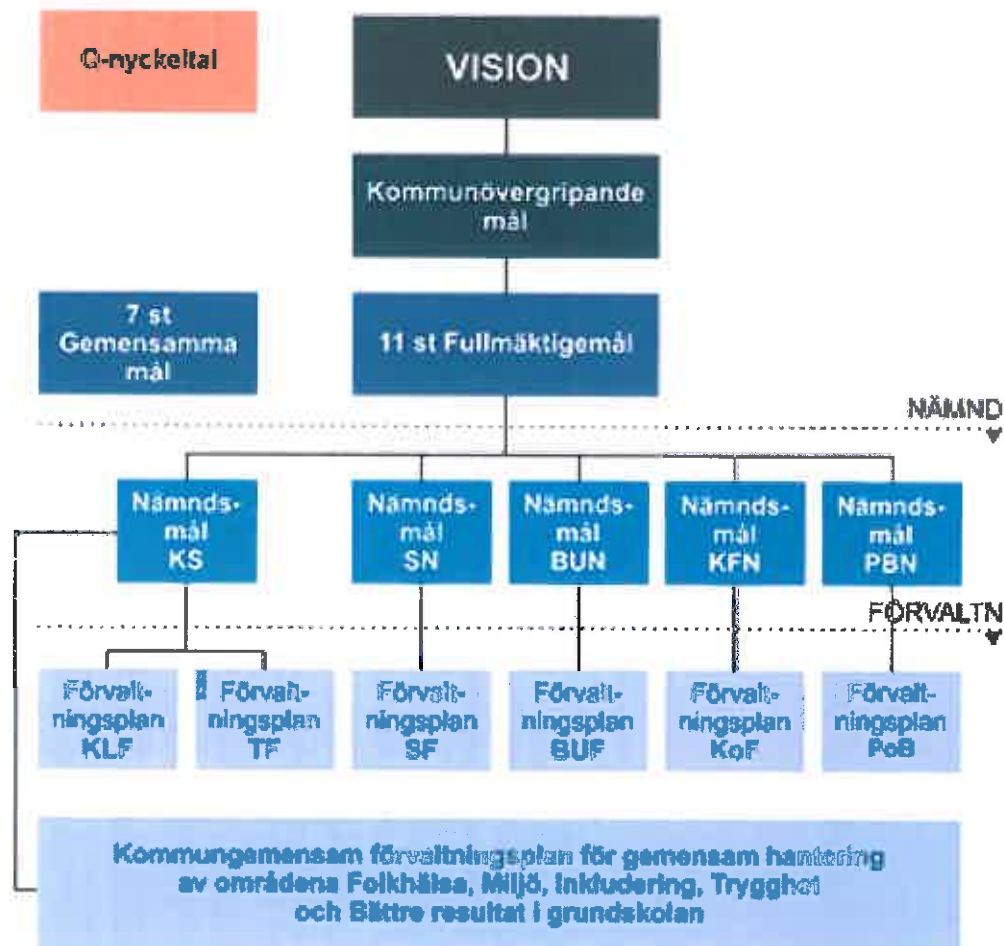
Beställare

Tekniska

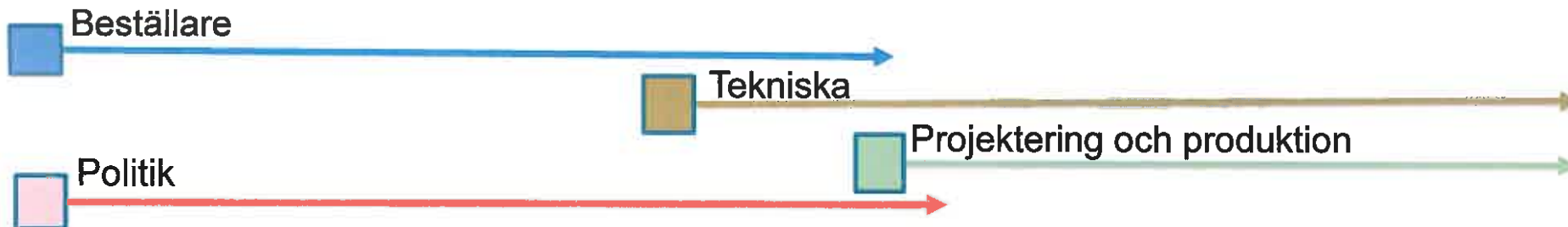
Projektering och
produktion

KS 2018.0031-2.011
Bilagor till § 3/18
Bilagor KS § 36/18

OK
D

OK
FF

Beslut om:

- Om, vad, var och när det ska byggas
- Prioritering
- investeringsbudget
- Framtagna kalkyl
- Beställning

Framtagning av:

- Lokalbehovsanalys
- Lokalprogram
- Typ av byggnad
- Målgrupp och verksamhet
- Beställning

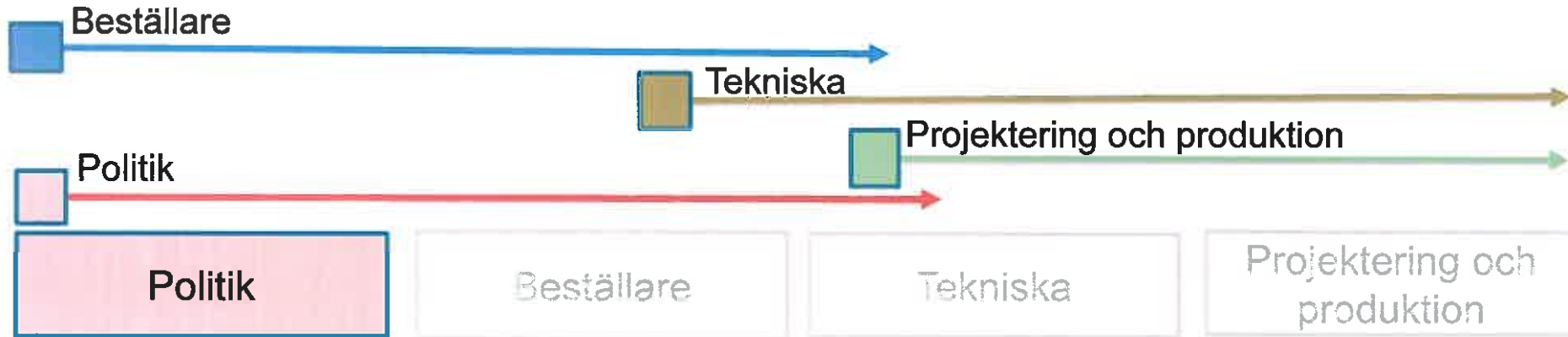
Utredar:

- Lokalbyte
- Ombyggnad
- Tillbyggnad
- Nybyggnad
- Hyra
- Köpa
- Nyckelaktiviteter
- Framtagning av kalkyl
- Tidplan
- Utför beställning
- Ansvar under garanti

Arbete med:

- Inventera planberedskap samt planlighet
- Projekterar fram förfrågan
- Upphandling av entreprenad
- Leverans

OH
dk

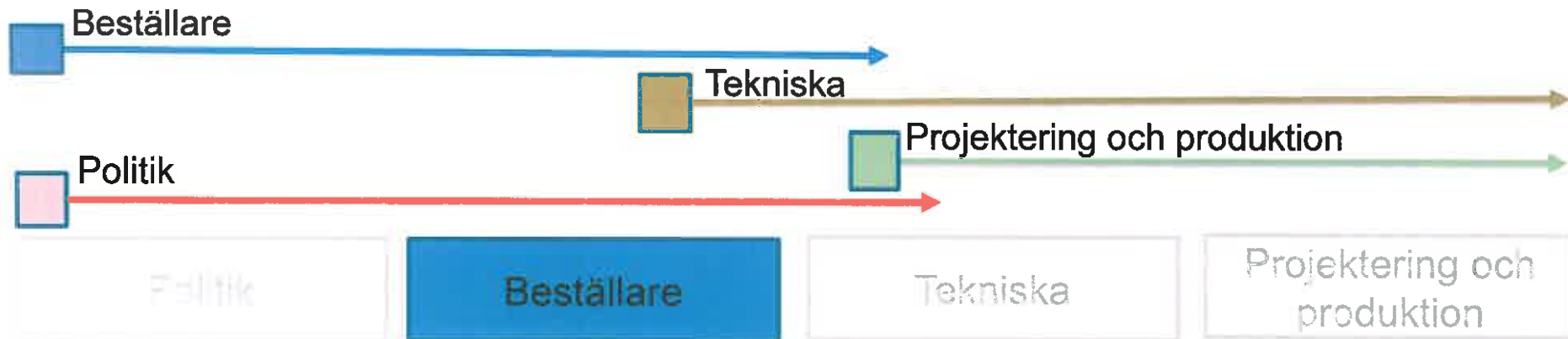

Beslut om:

- Om, vad, var
- och när det ska byggas
- Prioritering
- investeringsbudget
- Framtagna kalkyl
- Beställning

- Beställarförvaltning för dialog med politiken om lokalbehov; behov av mindre anpassning, större ombyggnad alt. nybyggnad
- Skapa förutsättningar för lokalbehovsinvesteringar
- Politiska önskemål på specifika objekt
- Beslut om förslag, objekt in och ut från lokalförsörjningsplan
- Beslut om budget
- Beställning av utredning/genomförande, till TU/KS

CA
D

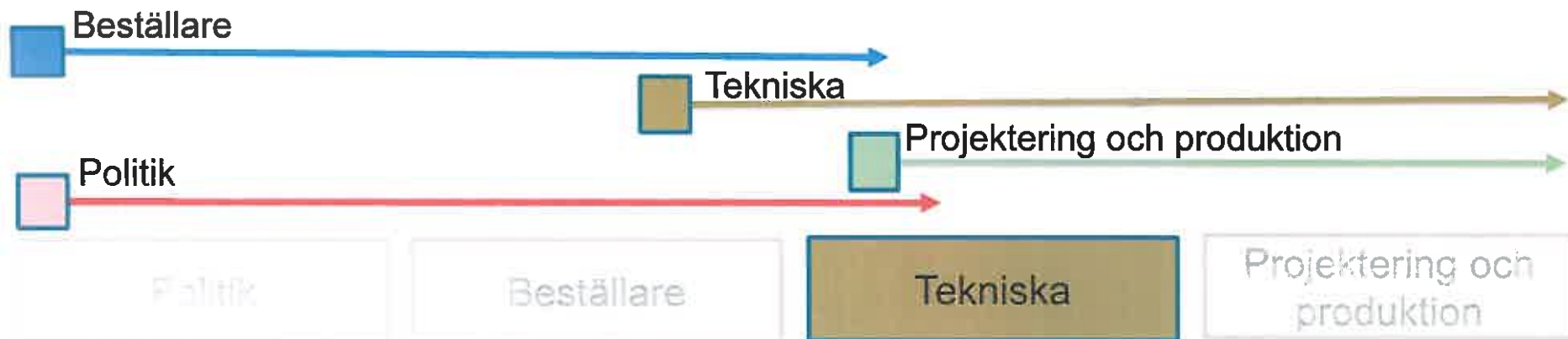

Framtagning av:

- Lokalbehovsanalys
- Lokalprogram
- Typ av byggnad
- Målgrupp och verksamhet
- Beställning

- Respektive förvaltning presenterar nämndens lokalbehovsplan
- Analysera behov mot övriga kända parametrar
- Ta fram lokalförsörjningsplan
- Prioritera objekt som ska med i kommunens lokalförsörjningsplan
- Stämma av med styret/ politiken
- Justera lokalförsörjningsplanen
- Uppdatering av den gemensamma lokalförsörjningsplanen för kommunen

OK
10

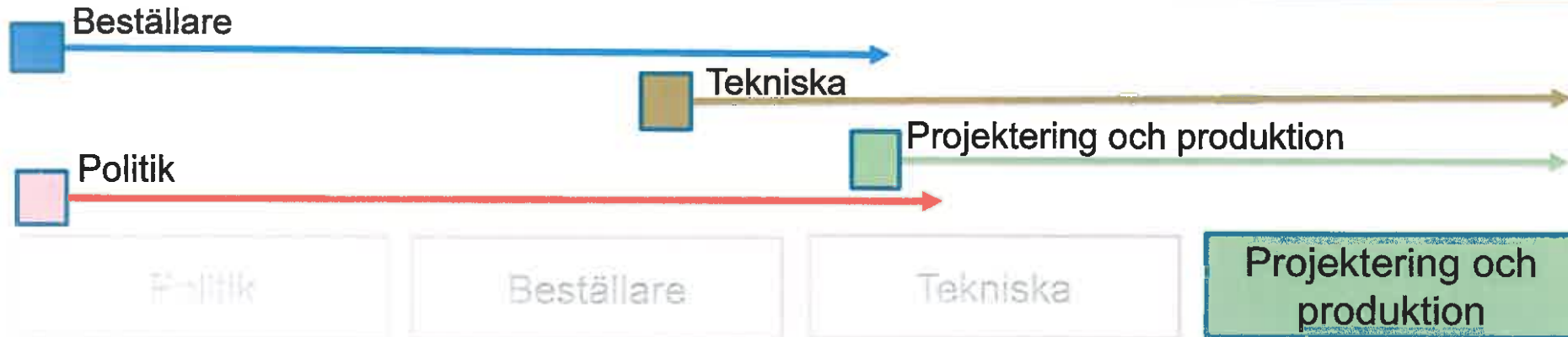

- Skapa förutsättningar för lokalbehovsinvesteringar
- Genom lokalgrupp bevakar behoven
- Genomför politiska önskemål på specifika objekt
- Bevakar förslag, objekt in och ut från lokalförsörjningsplan
- Ska se till så att budgeten hölls
- Utreder/genomför, till TU/KS

Utreder:

- Lokalbyte
- Ombyggnad
- Tillbyggnad
- Nybyggnad
- Hyra
- Köpa
- Nyckelaktiviteter
- Framtagning av kalkyl
- Tidplan
- Utför beställning
- Ansvar under garanti

CA
K

Byggherren ansvarar att:

- beställare och nyttjare är informerade under hela processen
- sammankalla vid behov till olika möten
- återkoppla till nyttjaren
- bevaka kvalitet, ekonomi och tidplan i projektet
- Följa upp projektet efter att hyresgästen flyttat in

Projektering och produktion

Arbete med:

- Inventera planberedskap samt planenlighet
- Projekterar fram förfrågan
- Upphandling av entreprenad
- Leverans

OK
16

BESTÄLLNINGSPROCESS KLIPPANS KOMMUN 2018

CD
D

FÖRSLAG

1	2	3
Behov av om- eller tillbyggnad uppkommer	Verksamheten beställer kostnadsförslag av Fastighetsavdelningen	Fastighetsavdelningen lämnar kostnadsförslag till verksamheten

FINANSIERING

ALT 1

ALT 2

ALT 3

4	5	6
Om medel ska sökas av Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen tar med i budgetbehandling	Verksamhetschef beställer
Om Verksamheten har egna medel	Verksamheten omfördelar inom sin budgetram	Verksamhetschef beställer
Om Fastighetsavdelningen kan omfördela inom befintlig Re-investeringsbudget	Verksamhetschef godkänner <i>innebör ett onnan RE-investering skjuts fram ett år</i>	Fastighetschef beställer

FÄRDIGSTÄLLANDE

7	8	9
Fastighetsavdelningen tar fram tidsplan	Arbetet utförs	Fastighetsavdelningen redovisar ekonomin och lämnar över färdigställt arbete

HA
P

Författningssamling

För Klippans kommun

REGLER FÖR HANTERING AV INVESTERING OCH ANLÄGGNING I KLIPPANS KOMMUN

5:09:1-10

Antagen av kommunfullmäktige 2015-01-27, § 16, revidering 2017-04-25, § 51.

INLEDNING

Reglerna är en vägledning i arbetet för dem som i olika roller kommer i kontakt med investeringar i kommunen. Syftet är att skapa enhetliga regler för hanteringen och att säkerställa att kalkylering, redovisning och information sker på ett effektivt och professionellt sätt.

Anvisningarna gäller för nämnder och förvaltningar inom Klippans kommun.

INVESTERING

Grundregler investering

Avgränsning mellan investering och driftkostnad

En investering är en kapitalsatsning som får varaktighet under en längre tid. En investering tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen och skrivs av under nyttjandetiden.

Anläggningstillgång är en tillgång som:

- är avsedd för stadigvarande bruk
- har en nyttjandeperiod som överstiger 3 år
- I en investering får kringkostnader ingå, såsom beredning av mark (rivning av byggnader etc.), konsultarvode etc.
- är ett väsentligt belopp, innebär att anskaffningen skall överstiga 1 prisbasbelopp (2017 = 45-tkr)

- Standardförbättrande åtgärder som reparation och underhåll som förlänger nyttjandetiden räknas som investering med bas i tillämpningen av komponentavskrivning.
- Utgifter för Reparation och underhåll som syftar till att vidmakthålla tillgångens egenskaper ska redovisas som en kostnad den period den uppkommer.
- Årligen återkommande likartade inköp av inventarier, bilar och maskiner ska trots att investeringskriterierna är uppfyllda bokas som driftkostnad.
- Vid anskaffning av flera inventarier som har samband (ex datorutrustning och möbler) - betraktas samtliga inköp sammantagna som en anskaffning och bokas som investering. Detsamma gäller om anskaffningen är ett led i en större investering.
- Utrednings- och projekteringsarbete som föregår en eventuell investering redovisas som en investeringsutgift och anläggningstillgång fram till att beslut tagits om genomförande. Om beslut fattas att projektet ej skall genomföras ska investeringsutgifterna bokföras som driftkostnad.

Författningssamling

För Klippans kommun

5:09:2

Ansvaret för att bedöma vad som skall redovisas som investeringsutgift eller driftkostnad tas av ekonomiavdelningen!

Investeringsredovisning

Investeringar bokförs löpande under året i kontoklass 4-7 och måste kombineras med en projektkod i intervallet 500-999. Avskrivningar och internränta (se nedan) på gjord investering belastar löpande under ett antal år berörd nämnds/förvaltnings driftbudget antingen i form av direkt avskrivnings och räntekostnad eller i form av ökad hyra från tekniska förvaltningen.

Investeringshantering/ beslutsprocess

Förslag till investering

Berörd nämnd/förvaltning skall i det årliga budgetarbetet lyfta förslag och önskemål om investeringar för de närmaste fyra åren. Förslag/beslutsunderlag till samtliga investeringar ska innehålla beskrivning, motivering, prioritering, investeringsbelopp och driftkostnadseffekter av det genomförda projektet. För förslag till Investering ska dessutom ekonomisk kalkyl medfölja (se nedan). Saknas korrekt beslutsunderlag tas inte investeringen upp till prövning i budgetprocessen. Undantag för att göra kostnadskalkyl under budgetprocessen, görs för mindre inventarier och underhållsplan för fastighet, gata/park och Va-verksamhet. För dessa investeringar skall kalkyl skall göras vi projektstart inom ramen för fastställd budget.

Förslag till investering som avser byggnad/anläggning

Sådan investering skall kostnadsberäknas av tekniska förvaltningen innan det får tas upp i budgetarbetet. Beställning till tekniska förvaltningen skall ske på särskild blankett (**bilaga 1**) senast 1 månad före upptaktsmöte för kommande budgetår. Beställningen ska vara beslutad av nämnd. I budgetarbetet skall förslaget kommenteras och bedömas av både beställare och teknisk förvaltning.

Investeringskalkyl

Investeringskalkyl skall alltid medfölja förslag till investering. Investeringskalkylen skall innehålla följande:

- Tydlig verbal beskrivning av investeringen
- Beräknad totalkostnad
- Beräknad livslängd/avskrivningstid fördelad i komponenter där så är tillämpligt
- Beräknade driftkostnader i form av avskrivning, internränta samt övrig driftkostnad
- Beräknade driftintäkter, t ex hyra
- Beräknad ev. besparing i driftskostnad över tid
- Alternativ till investeringen – här bedöms vad som blir billigast över tid (livscykelkostnad). Frågan lyfts om att köpa rätt kvalitet, begagnat eller nytt, andra sätt att lösa behovet etc.

Författningssamling

För Klippans kommun

5:09:3

Beslut om investering

Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringar i det årliga budgetarbetet. Beslutet avser investeringar för det kommande året samt plan för ytterligare 3 år. Investeringsplanen arbetas fram i budgetarbetet under våren och beslutas av kommunfullmäktige. Tidigare ej kända investeringar läggs som huvudregel det sista året i planperioden. Det är endast år 1 (budgetåret) som innebär beslut om investering. Övriga år i planperioden är endast en inriktning och omprövas i varje budgetarbete.

Kommunfullmäktige beslutar om varje investering som ett objekt. Det innebär att nämnd/förvaltning inte har rätt att omfördela mellan olika objekt i fastställd investeringsbudget. Objektet ”reinvestering i fastigheter” utgör ett objekt och omfördelning inom objektet kan beslutas av tekniska förvaltningen. Kommunstyrelsen skall dock löpande informeras om förändring/omfördelning inom objektet (se nedan under investeringsuppföljning).

Kommunstyrelsen har också ett anslag för oförutsedda utgifter som styrelsen själv disponerar över.

Uppstår det under året behov av akut investeringsåtgärd krävs beslut från kommunfullmäktige, alternativt från kommunstyrelsen inom ramen för förfogandemedel (se ovan).

Upphandling av investeringar

Upphandling sker alltid med lagen om offentlig upphandling (LOU) eller motsvarande lag som grund. Avser upphandlingen belopp över 100 tkr ska dokumentation ske över hur inköpet gått till (dokumentationsplikt enligt lag).

Då upphandlingen överstiger gränsen för direktupphandling skall förfrågningsunderlaget före utskick kontrolleras av kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet.

Avvikelse från beslutad nivå

Om en nämnd/förvaltning befarar att budgeten för ett investeringsprojekt kommer att överskridas eller om det sker väsentliga förändringar i tidplanen skall anmälan **snarast** göras till kommunstyrelse/kommunfullmäktige. Anmälan ska innehålla en analys av orsakerna till den befarade budgetavvikelsen samt hur stor budgetavvikelsen beräknas bli. Möjlighet till alternativ kostnadsnivå skall också lyftas fram. Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige bedömer då om projektet skall stoppas, minska i omfattning eller fortsätta med en accept av budgetavvikelse. Vid accept skall kommunfullmäktige besluta om finansiering av den utökade investeringsnivån.

Investeringsuppföljning

Investeringsuppföljning per projekt ska göras efter februari, april (~~tertiälrapport~~), augusti (delårsrapport), oktober samt i bokslut efter december månad. Analysen skall omfatta samtliga projekt men inrikta sig på väsentlighetsprincipen, vilket innebär fokus på större avvikelser mot budgeten. Förutom analys av stora avvikelser skall även annan relevant information lämnas, exempel tidigareläggningar/förseningar av projekten.

Författningssamling

För Klippans kommun

5:09:4

Uppföljningen ska presenteras vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde månaden efter uppföljningsmånaden. Decemberuppföljningen rapporteras i samband med årsbokslutet.

Slutredovisning/uppföljning av investeringen

Så snart investering slutförts (det bedöms inte tillkomma ytterligare utgifter) skall slutredovisning ske i närmast följande investeringsuppföljning (se ovan). Dessutom skall ekonomikontoret snarast informeras om att investeringen är slutförd så att avskrivning och intern ränta kan påföras.

Skriftlig slutredovisningen skall innefatta:

- Investeringsobjekt (benämning enligt budget)
- Projektnummer i bokföringen
- Budgeterad utgift totalt samt i förekommande fall även uppdelat på olika budgetår
- Redovisad utgift för investeringen
- Differens mot budgeterat belopp
- Utförlig beskrivning av differens
- Vad har fungerat – inte fungerat – vad kan vi lära
- Övrig relevant information om genomförd investering

ANLÄGGNINGAR

Anläggningsregister

Investeringar ska aktiveras d v s läggas in i anläggningsregistret i samband med att anläggningen är färdig att tas i bruk. Anläggningstillgångar tas i bokföringen upp till värdet vid anskaffningstillfället. Överstiger projektet 4 mnkr ska aktivering ske etappvis, d v s efter det att varje etapp har avslutats.

Anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar

Inom redovisning är en immateriell anläggningstillgång en sådan anläggningstillgång som har ett bestående värde för Kommunen utan att vara synligt påvisbar. Den kan antingen vara upparbetad av företaget eller inköpt.

Immateriella anläggningstillgångar får tas upp som tillgångar bara om de har ett väsentligt värde för Kommunen under kommande år. Om utgiften inte kan förutses ge intäkter eller kostnadsminskningar under kommande räkenskapsår får den inte tas upp som en tillgång, utan ska kostnadsföras direkt.

En eventuell aktivering av en immateriell tillgång skall alltid göras av ekonomikontoret.

Författningssamling

För Klippans kommun

5:09:7

Bilaga 1

Beställning av kostnadsberäkning/kalkyl för investering

(Beställning skall vara tekniska förvaltningen tillhanda senast 2 månader före budgetupptaktsmöte inför nytt budgetår)

Datum

Berörd nämnd/förvaltning/kontaktperson

Nämndsbeslut, datum och paragraf (bifogas)

Investeringsobjekt

År för införande i investeringsbudget

Utförlig beskrivning av planerad investering

Underskrift förvaltningschef

§ 37
Fiberutbyggnad av landsbygden i Klippans kommun- etapp 2
 KS 2014.1189

Ärendet

Klippans kommun har under hösten 2014 antagit ett bredbandsprogram som syftar till att kommunen aktivt ska bidra till att skapa förutsättningar för invånare, företag och andra intresserade att få fiber till fastigheten i tätorterna och på landsbygden. Ett väl utbyggt fibernät är till stor nytta för företag och invånare, stimulerar tillväxten och bidrar till ett hållbart samhälle på lång sikt. Det möjliggör för hushåll och företag att bo och verka på landsbygden. För Klippans kommuns invånare underlättar ett utbyggt fibernät också utbyggnaden av moderna fibernät i hela kommunen.

Mot bakgrund av ovanstående har Klippans kommun och Bjäre Kraft 2015-05-05 ingått samverkansavtal för utbyggnad av fiber. Utbyggnaden på landsbygden är indelad i tre etapper, varav den första etappen är säkrad genom statligt stöd. Utbyggnad av den första etappen pågår och beräknas ge cirka 80% av kommunen invånare och företag tillgång till fiber.

För att kunna komma vidare med en andra etapp som ger cirka 90% av kommunens invånare och företag tillgång till fiber har Bjäre Kraft gjort förfrågan till Klippans kommun om medfinansiering med 25% av stödberättigade kostnader eller maximalt 13,2 Mkr. Den totala projektkostnaden för utbyggnad av etapp två beräknas till cirka 52,6 Mkr.

I händelse av att Klippans kommun beslutar om medfinansiering ser kalkylen ut på följande vis:

Anslutningsavgifter vid 70% anslutningsgrad	9,8 Mkr
Bjäre Krafts investering	29,6 Mkr
Klippans kommuns medfinansiering	13,2 Mkr
Summa projektkostnad	52,6 Mkr

En medfinansiering kan inte betraktas som investering eftersom kommunen inte kommer att äga nätet. Därför måste medfinansieringen belasta driftbudgeten. Under 2018 förväntas kommunen göra en reavinst för markförsäljning i Östra Ljungby på cirka 18 Mkr, vilket kan möjliggöra kommunal medfinansiering av fiberutbyggnadsprojektet utan att den kommunala ekonomin påverkas alltför negativt. Tack vare intäkten för markförsäljningen torde kommunen också kunna klara det finansiella målet om ett resultat på 2% av skatter och bidrag 2018. Enligt ekonomiavdelningen är intäkten för markförsäljning att betrakta som en jämförelsestörande post. Därför bör

fullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisningen för 2018 åberopa "särskilda skäl" så att såväl intäkten för markförsäljningen som kostnaden för medfinansieringen blir beaktade i balanskravsutredningen.

Arbetsutskottet beslutade 2018-01-17 att överlämna ärendet utan eget förslag.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att Klippans kommun ska medfinansiera Bjäre Krafts fiberutbyggnad, etapp två, i enlighet med Bjäre Krafts skrivelse 2017-12-14, med 25% av stödberättigade kostnader, dock maximalt 13,2 Mkr. Medfinansieringen ska belasta 2018 års driftbudget.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 2.
Kommundirektör Tomas Rikses skrivelse 2018-01-24.
Bjäre Krafts skrivelse 2018-01-17.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar bifall till Arbetsutskottets förslag.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen bifallit Arbetsutskottets beslut.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige

1. Klippans kommun medfinansierar Bjäre Krafts fiberutbyggnad, etapp två, i enlighet med Bjäre Krafts skrivelse 2017-12-14, med 25% av stödberättigade kostnader, dock maximalt 13,2 Mkr.
2. Medfinansieringen ska belasta 2018 års driftbudget.

§ 38**Kultur- och fritidsnämndens äskande om medel för satsning
avseende ökad integration**

KS 2016.0712

Ärendet

Kultur- och fritidsförvaltningen har under de två senaste åren genomfört en rad satsningar för att stärka integrationen i kommunen med medel från centrala migrationsmedel. Inför 2018 ser förvaltningen ett antal områden som kan stärka integrationen i kommunen och äskar därför bidrag om 850 000 kronor.

Biblioteken, nyhetscafé och flyga drake	100 tkr
Gemensamt, föreningsliv	125 tkr
Kultur, festival	100 tkr
Barn och unga, sommar och lov	200 tkr
Barn och unga, generellt	150 tkr
Angelägen torsdag	125 tkr
Kompletterande simskola	50 tkr

	850 tkr

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 5.

Yrkande

Kerstin Persson (S) yrkar att uppdra åt kommundirektören att ta fram sammanställning och status för alla projekt finansierade av migrationsmedel vilket ska presenteras för Kommunstyrelsen vid sammanträdet 2018-02-28.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen beslutat enligt Arbetsutskottets förslag.
Ordföranden finner även att Kommunstyrelsen bifallit Kerstin Perssons tilläggsyrkande.

Kommunstyrelsens beslut

1. Bifaller ansökan om 850 000 kronor avseende satsning för ökad integration för år 2018.
2. Uppdrar åt kommundirektören att ta fram sammanställning och status för alla projekt finansierade av migrationsmedel vilket ska presenteras för Kommunstyrelsen vid sammanträdet 2018-02-28.

Reservation

Sverigedemokraternas partigrupp reserverar sig mot beslutet.

§ 39**Motion om införande av Lag Om Valfrihet (LOV) inom vård- och omsorgsområdet- svar**

KS 2017.0523

Ärendet

Hans Bertil Sinclair (M) har 2017-06-08 inkommit med motion om införande av Lag Om Valfrihet (LOV) inom vård- och omsorgsområdet. I motionen föreslås att socialförvaltningen får i uppdrag att inventera och redovisa lämpliga delar inom aktuella områden för att tillämpa LOV samt att Klippans kommun därefter inför tillämpning av LOV inom redovisade tillämpliga verksamheter.

Kommunfullmäktige remitterade motionen 2017-06-30 till Socialnämnden och Kommunstyrelsen för yttrande. Socialnämnden beslutade i ärendet 2017-08-30. Efter att Kommunstyrelsens presidium därefter efterfrågat kompletteringar beslutade Socialnämnden 2017-10-25 att den inte hade något att invända mot motionens förslag. Socialnämnden ansåg vidare att de i motionen föreslagna uppdraget att inventera och redovisa lämpliga delar för att tillämpa LOV bör utföras av en externt anlitad konsult.

Socialnämnden lämnade 2017-08-30 yttrande avseende motionen och inkom 2017-10-25, § 169 med förtydligande av svaret enligt följande:

Socialnämnden har inget att invända mot motionens förslag och anser att det i motionen föreslagna uppdraget att inventera och redovisa lämpliga delar för att tillämpa LOV bör utföras av externt anlitad konsult.

Uppdraget får ske inom Kommunstyrelsens budgetram, och utföras av Socialnämnden som återrapporterar till Kommunfullmäktige senast vid utgången av året 2018. Därefter bör det bedömas inom vilka verksamheter som LOV kan tillämpas.

Arbetsutskottet föreslår Kommunstyrelsen bifalla motionen i sin helhet samt uppdra till Socialnämnden att inom sin budgetram anlita en konsult för att inventera och redovisa lämpliga delar för att tillämpa LOV inom vård- och omsorgsarbetet och återrapportera till Kommunfullmäktige senast vid utgången av 2018. Kostnaden för uppdraget ska belasta Kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 6.

Hans-Bertil Sinclair motion 2017-06-08, bilaga Ks § 38/18.

Yrkande

Kerstin Persson (S) yrkar att motionens förslagspunkt 1, avseende att lämna uppdrag

till Socialnämnden, anses bifallen och att förslagspunkt 2, avseende tillämpning av LOV inom redovisade verksamheter, anses besvarad.

Ordföranden finner att Arbetsutskottet bifallit Kerstin Perssons yrkanden.

Kommunstyrelsen förslag till Kommunfullmäktige

1. Uppdrar till Socialnämnden att anlita en konsult för att inventera och redovisa lämpliga delar för att tillämpa LOV inom vård- och omsorgsarbetet och åiterrapportera till Kommunfullmäktige senast vid utgången av 2018.
2. Finansiering om 200 000 kronor sker genom Kommunstyrelsens anslag till förfogande. Därefter kvarstår 800 000 kronor för år 2018.
3. Motionen anses därmed bifallen avseende förslagspunkt 1.
4. Motionen anses besvarad avseende förslagspunkt 2.

Bilaga Kf § 63/17
Bilaga Au § 6/18
Bilaga Ks § 39/18

1 (1)

KLIPPANS KOMMUN		
Kommunkansliet		
Dag: 2017. 3 523 - 1	Diarienum: 770	
2017-06-08		
Ärendebredd:		
Numm. Förv.	För. Föreningst	Ytterligare

Till Kommunfullmäktige i Klippans kommun

Motion angående införande av LOV (Lag Om Valfrihet) inom vård- och omsorgsområdet

Klippans kommun har sedan ett antal år tillbaka infört tillämpning av LOV (Lag Om Valfrihet) inom området hemtjänst när det gäller serviceinsatser. Idag finns 5 olika entreprenörer inom detta område. Valfrihet för våra kommunmedborgare är en stor tillgång för att tillgodose önskemålen om innehåll och omfattning av olika tjänster. Den konkurrenssituation som uppstår ger också positiva effekter för alla inblandade aktörer men framförallt för medborgarna. I vissa fall kan även kommunen avstå från insatser i egen regi om så skulle vara fallet pga t.ex kostnadsskäl.

Vi vill nu utöka området för LOV till att även omfatta vård- och omsorgsinsatser kopplade till SOL (Socialtjänstlagen) § 4 (t.ex för vård och omsorg inom hemtjänsten, boendestöd/stöd i vardagslivet mm) samt tillämpliga delar inom LSS-området, exempelvis daglig verksamhet.

Mot ovanstående bakgrund föreslår vi därför Kommunfullmäktige

att Socialförvaltningen får i uppdrag att inventera och redovisa lämpliga delar inom aktuella områden för att tillämpa LOV (Lag Om Valfrihet).

att Klippans kommun därefter inför tillämpning av LOV (Lag Om Valfrihet) inom redovisade lämpliga verksamheter.

För den Moderata Kommunfullmäktigegruppen

Hans Bertil Sinclair (M)
Kommunfullmäktigeledamot

CH dh

§ 40**Motion angående en trygg och säker skola- svar**

KS 2017.0667

Ärendet

Helena Dådring och Ellinor Varady (M) har 2017-08-14 inkommit med motion om en trygg och säker skola. I motionen föreslås att:

- kommunen gör en inventering av skolornas trygghet och säkerhet och att detta görs i samråd mellan skola och kommunens kris- och säkerhetssamordnare
- uppkomna brister i trygghet och säkerhet omedelbart åtgärdas
- åiterrapportering regelbundet sker till Barn- och utbildningsnämnden

Kris- och säkerhetssamordnare och brottsförebyggare stödjer skolan i dess arbetsmiljöarbete. Yrkanden i motionen beskriver inventering, hantering av uppkomna brister och åiterrapportering vilket förutsätter att det idag utförs enligt gällande arbetsmiljölagstiftning.

Om en ambitionshöjning är målet med motionen måste det inbegripa en diskussion om skolors tillgänglighet, öppenhet samt vilken dimensionerad hotbild som kris- och säkerhetssamordnare och brottsförebyggare ska motverka.

Barn- och utbildningsnämnden noterar enligt protokoll 2017-12-18, § 125, att arbetet med trygghet och säkerhet sker löpande av rektor på varje enhet och i samarbete med förvaltningsledningen. Detta görs dels som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet men även genom att i samråd med kris- och säkerhetssamordnare utarbeta rutiner och planer. Det finns inarbetade planer för brandsäkerhet, intrång, olycka samt krishantering och förvaltningen anser därmed inte att ytterligare beslut behöver fattas i frågan.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 7.

Helena Dådring och Ellinor Varadys (M) motion 2017-08-08, bilaga Ks § 40/18.

Kommunstyrelsen förslag till Kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

2017-08-08

Ärendebeskrivning

Ansvarig	Ärendenummer
BUN	20171028
Kris- och SK	1-

Motion 2017-08-08

En trygg och säker skola

Barn och elever ska känna sig säkra. Vårdnadshavare ska känna sig trygga med att kommunen erbjuder en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. En säker skola främjar barns och elevers lärande och utveckling.

Skolpersonalen ska känna sig säkra. Personalen ska känna förtroende för att kommunen erbjuder en arbetsmiljö som präglas av trygghet och arbetsro.

Arbetsmiljöarbete för en säker skola måste ske på flera plan. Det handlar om allt från brandsäkerhet till organisatorisk och social arbetsmiljö. Det handlar om intrång på skolan och planer för olaga intrång. Det handlar om att föregå eventuella olaga intrång på skolan genom att ha en klar handlingsplan och en praktisk möjlighet att skydda sig mot detta. Vi har fortfarande i minnet de tragiska händelserna som inträffade 2015 i Trollhättan då 3 personer dog samt massakrerna på Jokkeia skola då totalt 9 personer dog.

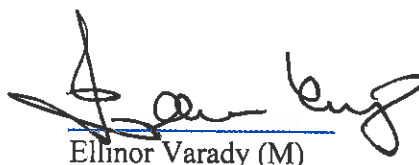
Det handlar om kommunikation - Hur kan personalen i klassrum larma vid tex en olycka? Hur kommuniceras viktiga meddelanden ut till klassrum och andra skolutrymmen? Som verkligheten ser ut idag kan ingen skolledare nå ut till klassrum eller elever med information om en pågående händelse, detta är anmärkningsvärt och oacceptabelt.

Moderaterna i Klippan yrkar därför på att kommunfullmäktige beslutar ...

- ... att kommunen snarast gör en inventering av skolornas trygghet och säkerhet. Detta bör ske i samråd mellan skola och kommunens kris och säkerhetssamordnare.
- ... att uppkomna brister i trygghet och säkerhet omedelbart åtgärdas.
- ... att återrapportering regelbundet sker till Barn och Utbildningsnämnden.

Helena Dådning (M)

Ellinor Varady (M)

OK

§ 41**Motion om att "Alla elever ska ges möjlighet att klara sin skola"- svar**
KS 2017.0143**Ärendet**

Tommy Cedervall och Iréne Dahl (L) har 2017-02-14 inkommit med motion om att alla elever ska ges möjlighet att klara sin skola.

Barn- och utbildningsnämnden har 2017-12-18, § 126 yttrande enligt nedan:
Barn- och utbildningsförvaltningen är väl medvetna om skolans kompensatoriska uppdrag och arbetar kontinuerligt med detta under hela året. Förvaltningen ser också att betygen för eleverna i årskurs 9 i Klippan varierar beroende på föräldrars utbildningsnivå och arbetar bland annat med att skapa en ny socioekonomisk fördelning av skolpengen som reglerar hur mycket pengar de olika grundskolorna i kommunen får tilldelat sig, där fördelningen bland annat baseras på föräldrarnas utbildningsnivå.

Beträffande de varierande resultaten mellan flickor och pojkar arbetar respektive enhet med analyser, exempelvis kopplat till betygsresultaten inom det systematiska kvalitetsarbetet. Pojkars upplevelse av hur skolan upplevs kan vara en ingång som den enskilda skolan väljer att fördjupa sig i och detta ingår i så fall i det systematiska kvalitetsarbetet på respektive enhet. Om en kommunövergripande genomlysning, baserat på pojkars erfarenheter, ska ske bör en översyn av utredningsresurser genomföras.

En sådan genomlysning eller utredning kan, beroende på ambitionsnivå, ta stora resurser i anspråk. Barn- och utbildningsförvaltningen ser därför inte in nuläget något behov av att genomföra ytterligare insatser.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 8.

Tommy Cedervalls och Iréne Dahls (L) motion 2017-02-14, bilaga Ks § 41/18.

Kommunstyrelsen förslag till Kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Bilaga Au § 8/18
Bilaga ks § 41/18

KLIPPANS KOMMUN Kommunikations		
Dationsnr	2017.143-1	Öskedagen 600
2017-02-14		
Ärendebereidn.		
Nämnd.Förel.	Förklarings	Utrance

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE

"ALLA ELEVER SKA GES MÖJLIGHET ATT KLARA SIN SKOLA"

Som Liberaler kan vi glädjande konstatera ett trendbrott för svenska elevers skolresultat vilket senaste Pisa-rapporten visar. Emellertid känner vi stark oro beträffande elevernas olika förutsättningar att klara sin skola beroende på föräldrarnas utbildningsnivå samt beroende på kön. Vi ser vikten av att alla elever får möjlighet att utvecklas optimalt utifrån sin potential. Vår uppfattning är att "avstampen för ett gott vuxenliv är en fungerande skolgång". En fungerande skolgång öppnar dörrar och möjliggör många yrkesval samt bidrar till god självkänsla och stolthet. Det vill Liberalerna ge eleverna i Klippans kommun!

Det som oroar oss mycket är att statistik från läsåret 2015/16¹ visar att betygen i Klippan från årskurs 9 varierar kraftigt beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. Cirka 65 % av eleverna (alla skolformer²) kom från hem med föräldrar som har högst gymnasial utbildning och ca 35 % från hem där föräldrarna har eftergymnasial utbildning. Det kan konstateras att 90 % av eleverna från hem med eftergymnasial utbildning har uppnått kunskapsmålen i samtliga ämnen medan 70 % av elever som har föräldrar med lägre utbildningsnivå. Vi ser att utvecklingsåtgärder behöver vidtas så att skillnaden i elevers betyg beroende på föräldrars utbildning helt elimineras.

Vi kan också konstatera att flickor genomgående klarar sig avsevärt bättre i skolan än pojkar. Cirka 83 % av flickorna i årskurs 9 i Klippan uppnådde kunskapsmålen i samtliga ämnen.³ Det betyder att skolan av olika anledningar inte förmår att möta upp på pojkars intressen och behov.

¹ Källa: siris.skolverket.se, grundskolan - slutbetyg årskurs 9. Uppdelat per föräldrarnas högsta utbildning, utom elever med okänd bakgrund (utländsk bakgrund).

² Kommunala skolor samt skolor med enskilda huvudmän

³ Statistik saknas beträffande flickors och pojkars betyg i förhållande till föräldrarnas utbildningsnivå.

Liberalerna i Klippan har höga ambitioner med skolan och vi accepterar inte att elever ska klara sig olika bra i skolan beroende på föräldrars utbildningsnivå. Alla elever har en rättighet att känna glädje i sitt lärande och att se lärandet som meningsfullt och viktigt inför framtiden. Vi ser det ytterst angeläget med ett aktivt arbete inom skolan för att eliminera elevers olika förutsättningar för att klara sitt skolarbete.

Liberalerna i Klippan föreslår

att barn- och utbildningsnämnden arbetar fram ett kort- respektive långsiktigt program och metoder för hur skolan ska arbeta kompensatorisk när hemmet inte räcker till att stötta i skolgången samt

att det görs en genomlysning av pojkars erfarenheter av skolan samt vad de ser behöver åtgärdas för att skapa en stimulerande skolgång. Syftet är att skapa kunskap om pojkars upplevelse av skolan samt vilka utvecklingsområden de ser som viktiga inom skolans område.

Klippan den 13 februari 2016

Tommy Cedervall
Liberalerna i Klippan

Iréne Dahl
Liberalerna i Klippan

CH
CH

§ 42**Motion gällande "Meröppet" bibliotek för att utveckla Klippans kommun- svar**

KS 2016.1561

Ärendet

Ingegerd Hagelin (M) har 2016-10-25 inkommit med motion om "Meröppet bibliotek för att utveckla Klippans kommun.

Kultur- och fritidsnämnden lämnar 2017-12-06, § 125 svar enligt följande:
Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2017-03-15 om investeringsbehoven för 2018 och ett av investeringsprojekten var att genomföra "meröppet" på ett av kommunens bibliotek och Kultur- och fritidsförvaltningen blev tilldelad 350 tkr till detta projekt.

Förvaltningen har valt att genomföra "meröppet" på biblioteket i Östra Ljungby och beräknas vara klart under hösten 2018.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2018-01-17, § 9.

Ingegerd Hagelins (M) motion 2016-10-24, bilaga Ks § 42/18.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Bilaga Kf § 89/16
Bilaga Au § 9/18
Bilaga us § 42/18

2016.1561-1

880

nya moderaterna

**Kommunfullmäktige
Klippans kommun**

2016-10-24

Motion

"Meröppet" bibliotek för att utveckla Klippans kommun

Bibliotek som är öppna på kvällar och helger utan bemanning kan öka bibliotekens betydelse för medborgarna. Det ger också biblioteket en möjlighet att utvecklas. Det visar en forskarrapport från Lunds universitet.

"Meröppet" är en verksamhetsform med stor potential för samhällets medborgare och för folkbibliotek att utveckla sin samhällseliga relevans.

"Meröppet" innebär att besökare kan använda biblioteket även på kvällar och helger när det inte finns personal på plats. Detta innebär en utökad tillgänglighet men med bibehållen bemanning av biblioteket. Det är alltså ett komplement till, och inte en ersättning av, det bemannade biblioteket.

Det första "Meröppna" biblioteket i Skåne startade år 2009 i Veberöd med ett bra och uppskattat resultat. I dag finns ett tiotal folkbibliotek med "Meröppen" verksamhet i Skåne.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar

att utreda förutsättningarna för genomförande av "Meröppna" bibliotek i Klippans kommun.

att presentera resultatet med ev. kostnader senast 2017-03-01

Ingegerd Hagelin (m)

Ledamot kommunfullmäktige

CH

§ 43

Nytt från Familjen Helsingborg 2018

KS 2018.0009

Ärendet

Ingen ny information.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.

§ 44**Delegationärende 2018**

KS 2018.0001

Ärendet

Kansliet har sammanställt delegationsärende inför Kommunstyrelsens sammanträde 2018-01-31.

2018-01-17	Enligt protokoll §§ 1-9	Arbetsutskottet
2018-01-16	Enligt protokoll §§ 1-5	Tekniskt utskott
Parkerings- tillstånd	nov-dec 2017 §§ 1839-1855	Kom.ledn.förv. kundtjänst
Bostads- anpass.bidrag	171101-171231	Teknisk förv. assistent
Anställning > 6 mån	nov-dec 2017	Socialförvaltningen

Beslutsunderlag

Kansliets sammanställning 2018-01-25.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.

§ 45**Informationsärende 2018**

KS 2018.0002

Ärendet

Kansliavdelningen har sammanställt informationsärende inför Kommunstyrelsens sammanträde 2018-01-31.

Ks 2016.1651-47.041

Kommundirektör lippans kommun- Gemensam Förvaltningsplan 2018

Ks 2017.0813-1.624

Revisionen- Missiv avseende granskningsrapport av elevhälsans uppdrag, organisation och arbete

Ks 2017.0813-2.624

Revisionen- Granskningsrapport av elevhälsans uppdrag, organisation och arbete

Ks 2017.0813-3.624

Barn- och utbildningsnämndens protokollsutdrag 2017-12-18, § 124, Yttrande avseende granskningsrapport av elevhälsans uppdrag, organisation och arbete

Beslutsunderlag

Kansliavdelningens sammanställning 2018-01-24.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.